Mey., Hendrick Willem van der
Studia Theognidea

GYMNASIUM

MET VIJFJARIGEN CURSUS

TE

LEIDEN.

JAARCURSUS
1868-1869.

—

INHOUD.

VERSLAG AANGAANDE DEN JAARCURSUS
1868—1869.

VERHANDELING VAN D^{R}. H. W. VAN DER MEY,
Prorector des Gymnasiums,
STUDIA THEOGNIDEA.

GYMNASIUM

MET VIJFJARIGEN CURSUS

TE

LEIDEN.

JAARCURSUS

1868—1869.

Te Leiden ter boekdrukkerij van De Breuk & Smits.

STUDIA THEOGNIDEA.

Ex typographeo De Breuk & Smits.

STUDIA THEOGNIDEA.

SCRIPSIT

H. W. VAN DER MEY,

LITT. DOCT.,

GYMNASII LEIDENSIS PRORECTOR.

Ἕτερος ἐξ ἑτέρου σοφὸς τό τε πάλαι τό τε νῦν. οὐδὲ γὰρ ῥᾷστον ἀρρήτων ἐπέων πύλας ἐξευρεῖν. BACCHYLIDES.

Quum alia multa Solon fertur recte dixisse, tum illud: *πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί.* Non tantum in eos poetas hoc dictum valet, qui veris ficta miscentes res magnas in maius extollant, sed etiam in eos qui tanquam vates futura canant. Theognis Megarensis, si quisquam alius, ad testimonium huius rei vocari potest. Legimus enim in Theognideis vs. 19 sqq.:

Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
τοῖσδ' ἔπεσιν, λήσει δ' οὔποτε κλεπτόμενα.
οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον τοὐσθλοῦ παρεόντος·
ὧδε δὲ πᾶς τις ἐρεῖ· Θεύγνιδός ἐστιν ἔπη
τοῦ Μεγαρέως· [1])

Iam vero quid ex his praedictis non irritum fuit? Sigillum, quod suis versibus poeta se impressisse praedicat, satis brevi tempore detritum esse videtur. Tum exstiterunt qui,

---

[1]) Sequor et hic et ubique Th. Bergkii editionem quae invenitur in Poet. Lyr. Gr. ed. III a. 1866, vel minorem quae est in Anthol. Lyr. ed. II a. 1868. Minor plane iisdem typis ac maior impressa est, quod nulla re magis probatur quam eo quod in utraque editione vss. 95, 257, 1340 prorsus eadem menda typographica, *ἀτὴρ* pro *ἀνὴρ*, *ἀλλά* pro *ἀλλὰ*, *ἐγῶ* pro *ἐρῶ*, reperiuntur. Quamquam Bergkii auctoritas multum apud me valere debet, ut valet, tamen ut eo auctore *γίνομαι* scriberem a me impetrare non potui. Hoc annotavi ne quis me negligentiae accusaret.

ab omni periculo tuti, partem verborum e Theognideis furarentur. Neque defuerunt qui bene moratos ac sinceros versus pessime moratis ac parodiis mutarent, nec qui hoc suppositicium genus pro germano sibi dari facile paterentur. Et quo magis etiam exspectatio poetae deciperetur, accidit ut nescio qui ex eius elegiis excerperent quae placebant, quo facto pristinae elegiae paulatim in oblivionem abirent. Nequedum satis miseriarum erat, sed veluti cumulus accessit etiam ut haec electa diversissimorum poetarum fragmentis permiscerentur. Quibus omnibus rebus factum est, ut inter eos versus qui Theognidis nomine circumferuntur permulti sint, quorum auctorem vel diu meditati posteri ignorent, nedum unusquisque primo obtutu Theognidem auctorem agnoscat.

Carmina quae Theognidis nomen prae se ferunt e diversis esse conflata primus, quantum scio, docuit Camerarius. Dicit enim in prolegomenis ad Theognidis editionem [1]: *νῦν δὲ φανερόν, ὅτι τὰ Θεόγνιδος ἐπιγραφὴν ἔχοντα ἔπη συναθροισμός τίς ἐστι ποιημάτων κτέ.* Nondum cognoverat vir summus postremam partem incipientem a vs. 1231, quae inscribitur *ΕΛΕΓΕΙΩΝ Β'*. Hanc primus vulgavit I. Bekker e codice Mutinensi qui vocatur, qui solus eam continet [2].

---

[1]) Utor editione Basileensi, cuius epistola nuncupatoria scripta est a. 1550.

[2]) Servatur Parisiis, signatus in Supplem. catal. nr. 388. Habet folia 112, quibus continentur: *Ὁμηρόκεντρα*, a folio 1 usque ad fol. 43 v.; Epigramma in imaginem occasionis, 44 r.; Scholia in Dionysii *Περιήγησιν*, 44 v; *Θεόγνιδος ἐλεγείων α'*, 45 r.—71 r.: *ἐλεγείων β'*, 71 r.—73 v.; *Φωκυλίδου φιλοσόφου ποίησις ὠφέλιμος*, 74 v.—79 r.; *Κολούθου ποιητοῦ Λυκοπολίτου ἁρπαγὴ τῆς Ἑλένης*, 79 r.—87 r.; *Διονυσίου οἰκουμένης περιήγησις*, 87 r.—112 v. — Summam codicis comperi ex oculato teste, qui praeterea partem Theognideorum satis magnam a se transscriptam mihi humanissime utendam dedit.

Post Mutinensem, unum omnium praestantissimum, maximi momenti est Vaticanus nr. 915 et Venetus Marc. nr. 522. Venetum autem e Vaticano descriptum esse probaverunt Chr. Ziegler et A. Hart in Iahnii Annall. 1868 p. 329 sqq. Cf. praefatio novissimae Theognidis elegiarum editionis, quam e codd. Mut., Venet. et Vatic. curavit Chr. Ziegler, 1868 Tubingae. De tribus codicibus inter se collatis docte et copiose Bergk in Museo Rhen. 1845 p. 206. sqq. Praeterea

Camerarii vestigiis et alii ingressi sunt et imprimis F. G. Welcker, qui Theognidis reliquias novo ordine disposuit, commentationem criticam et notas adiecit. Editio Welckeriana, quae prodiit a. 1826, abundat doctrina atque plena est bonae frugis, tum propter utilitatem commentationis et annotationum, tum propterea quod ex aliis omne genus scriptoribus similes loci ad imas paginas allati sunt. Dividit Welcker Theognidea in Gnomas ad Cyrnum, Gnomas et Polypaedam, Carmina convivalia, Epigrammata, Parodias, Fragmenta aliorum poëtarum, Musam puerilem. Quidquid de hac divisione dicendum est, id sine dubio Welcker erravit, quod non tantum in commentatione sed etiam in ipsis versibus ordinandis eam secutus est. Quae ratio quam incommoda sit ostendit Geel in operis Welckeriani erudita et copiosa recognitione, quae legitur Bibl. Crit. Nov. 1828 IV p. 209 sqq. Cum Geelio consentit Schneidewin in Delectu poetarum elegiac. graec. p. 52. Bene factum quod posteriores editores omnes, Orelli, Bergk, alii codicum ordinem servarunt. Sed rursus alia res metuenda est. Numerus enim poetarum quibus aliqua pars miscellorum carminum tribuitur perpetuo crescit. Sunt in Theognideis quatuor admonitiones incipientes a verbis: μηδὲν ἄγαν [1]). Huius vocis memores videant critici ne Theognis ipse sua parte defraudetur. Praeterea reputare velint aliud esse fragmentum aliquod abiudicare a Theognide, aliud certo cuidam poetae idem fragmentum vindicare.

Iam dicendum est quid mihi propositum sit. Conabor ad meliorem cognitionem Theognideae farraginis nonnihil afferre. Hanc rem ita volo efficere, ut primo Theognidis reliquias adumbrem, tum locos imitando expressos, tertio parodias, quarto fragmenta quae veteres aliis poetis tribuerunt; porro in quinto capite brevissime attingam exiguam particulam quaestionis, quam rationem is qui haec omnia in unum col-

---

lectu dignissima sunt quae de Theognideis codd. disputavit Fr. Nietzsche in commentatione zur Geschichte der Theognideischen Spruchsammlung, quae est in Museo Rhen. 1867 p. 161—200.

[1]) Vs. 219, 335, 401, 657.

legit in comportando secutus sit; postremo nonnullos locos singulatim tractabo. Quum autem res in singulis capitibus tractandae nonnunquam adeo inter se coniunctae sint, ut altera alteri tanquam supplemento sit, nec definiri possit ubi altera desinat altera incipiat, atque taedeat eundem locum saepius tractare, fines capitum ita constituam ut aliquoties excurram. Si qui erunt qui illud iudicium: *Τουτὶ μὲν ἤδη πρὶν Θέογνιν γεγονέναι* [1]) de hoc scripto ferant, eosdem admonitos volo Bacchylidis fragmenti in fronte positi. Tantum dico me operam dedisse ut suum cuique tribuerem. Hinc spes me tenet fore ut meum mihi tribuatur.

I.

Pro comperta re haberi potest Theognidem, Megaris iuxta Atticam oriundum, sexto saeculo a. Chr. n. exeunte, quinto ineunte floruisse [2]). Itaque quos versus discipuli Socratis et Aristoteles Theognidis esse testificantur, iis iuxta locum in principio memoratum fundamento quaestionis uti licet. Ordinem ducat Xenophon. Est locus insignis in Stob. Flor. lib. LXXXVII, 14. Lemma est: *Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ περὶ Θεόγνιδος* [3]). Non possum non maiorem partem loci exscribere. *Θεόγνιδός ἐστιν ἔπη τοῦ Μεγαρέως. οὗτος δὲ ὁ ποιητὴς περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγον πεποίηται ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων, καὶ ἔστιν ἡ ποίησις σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων, ὥσπερ εἴ τις ἱππικὸς ὢν συγγράψειε περὶ ἱππικῆς. ἡ οὖν ἀρχή μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως ὀρθῶς ἔχειν· ἄρχεται γὰρ πρῶτον ἀπὸ τοῦ εὖ γενέσθαι. ᾤετο γὰρ οὔτε ἄνθρωπον οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν ἂν ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ τὰ γεννήσοντα ἀγαθὰ εἴη. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ παραδείγμασι τοῖς ἄλλοις ζῴοις*

---

1) Plut. de Pyth. orac. cap. 3, cum princ. philosoph. esse cap. 2.

2) Vid. Welcker p. XVI; Clinton Fast. Hell. ad Ol. 59, 1.

3) Meineke (Stob. Flor. Teubn. III p. XXIX) non dubitat quin nomen Xenophontis corruptum sit, Bergk (p. 497) suspicatur locum petitum esse ex opusculo Antisthenis. Praestantia loci in controversiam non vocatur.

χρήσασθαι, ὅσα μὴ εἰκῇ τρέφεται, ἀλλὰ μετὰ τέχνης ἕκαστα θεραπεύεται, ὅπως ὡς γενναιότατα ἔσονται. δηλοῖ δ' ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι

Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
εὐγενέας, καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
κτήσασθαι·[1]) γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἐσθλὸς ἀνήρ, ἤν τις χρήματα πολλὰ διδῷ.
οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
πλουσίου, ἀλλ' ἀφνεὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
χρήματα γὰρ τιμῶσι· καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ· πλοῦτος ἔμιξε γένος.

Theognide quo nunc utimur comparato, videmus illos versus vulgo numerari 183—190. Welcker vero ob Xenophontis verba in sua editione ad initium eos transtulit. Apollinis, Dianae, Musarum Gratiarumque invocationes et Phoebi laudem ad carmina convivalia removit, Dianae invocationem alibi quidem posuit, sed Theognidi adimere vetitus est ab Aristotele. Hic enim Eth. Eudem. VII, 10, 21 dicit: ἐνδέχεται δ' εἶναι ὅπερ λέγει Θέογνις

(11) σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, σμικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

---

[1]) Mut. exhibet βήσεσθαι, quatuor codd. peiores βήθεσθαι, margo Vat. Palat. 102 βίνεσθαι. Nisi fallor, hoc vult Theognis: „arietes quidem et asinos et equos quaerimus melioris notae, et quisque nostrum cupit se nobili genere natum esse, sed uxorem de plebecula ducere nobilem virum non pudet, dummodo magnam vim pecuniae in dotem accipiat." Vix autem opus est dicere verbum κτήσασθαι hanc sententiam non admittere. Camerarius, qui legit βήσεσθαι, annotat: τοῦτ' ἔστι, πᾶς τις ἐθέλει ἐπιβήσεσθαι ἀγαθοὺς τῶν ἀρρένων ταῖς αὑτοῦ θήλεσι, ut ἐξ ἀγαθῶν breviter dictum sit pro ἐξ ἀγαθῶν ὄντας ἵππους. Bergk hanc lectionem et interpretationem tuetur. Merito tamen dubitet quispiam num lectio cum ratione Graeci sermonis, interpretatio cum Theognidis sententia congruat. Veram lectionem puto latere in margine Vaticani et esse γίνεσθαι, quod in codd. pro γίγνεσθαι scribi solere non est quod moneam. Quamquam autem mihi persuasum est Theognidis sententiam id postulare quod latine expressi, tamen non ausus fuissem praesenti γίγνεσθαι hanc significationem tribuere, nisi in Steph. Thes. ed. Dind. invenissem exemplum e VV. LL. allatum γίγνεσθαι τυράννου πατρός.

Quo iure Welcker omnes deos deasque exordio detruserit non video. Xenophontis verba non postulant. Nam hic tantum ad rem quae Theognideae poesi subiecta est animum attendit. Cur vero quod tantum non omnes poetae faciunt, ut ad carmen pangendum aggressi alicuius dei auxilium implorent, id Theognidi facere non liceat? Neque intelligo qua in re Apollinis imploratio a Dianae tam multum differat ut in aliud genus referenda sit. Utut est, constat eundem poetam non a quatuor deinceps invocationibus deorum incepisse. Sed redeundum ad scriptores quos testes adhibeo. Quum autem a Xenophonte iam destituar, si quidem nihil amplius ab eo ex Theognide laudatum invenitur quam vs. 35—37 [1]), alii debent prodire. Succurrit Plato, qui Men. p. 95 D Socratem et Menonem facit haec dicentes: *ΣΩ. Οἶσθα δέ ὅτι οὐ μόνον σοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πολιτικοῖς τοῦτο δοκεῖ τοτὲ μὲν εἶναι διδακτόν, τοτὲ δ' οὔ, ἀλλὰ καὶ Θέογνιν τὸν ποιητὴν οἶσθ' ὅτι ταὐτὰ ταῦτα λέγει; MEN. Ἐν ποίοις ἔπεσιν; ΣΩ. Ἐν τοῖς ἐλεγείοις* [2]), *οὗ λέγει*

(33) *Καὶ παρὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τοῖσιν*
ἵζε, καὶ ἅνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ διδάξεαι· ἢν δὲ κακοῖσι
συμμιγέῃς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον·

οἶσθ' ὅτι ἐν τούτοις μὲν ὡς διδακτοῦ οὔσης τῆς ἀρετῆς λέγει; MEN. Φαίνεταί γε. ΣΩ. Ἐν ἄλλοις δέ γε ὀλίγον μεταβάς,

(435) *εἰ δ' ἦν ποιητόν, φησί, καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα,*

λέγει πως ὅτι

(434) *πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον*

---

[1]) Symp. II, 4; cf. Mem. I, II, 10; Arist. Eth. Nic. IX, 7.

[2]) Ex Menonis verbis et Socratis responso Schneidewin p. 46 contendit apparere Theognidem praeter elegias heroici etiam metri carmina condidisse. Schneidewino suffragatur Bernhardy Grundr. der Griech. Lit. ed. II p. 461. Argumento est Schneidewino quod oppositio sit inter *ἔπη* et *ἐλεγεῖα*. Si meminisset *Θεύγνιδός ἐστιν ἔπη*, dubito num hoc argumentum ei in mentem incidisset. Neque debuerat negligere verba *οὗ λέγει*. Quae Meno dicit idem fere significant ac *ποῦ*, nam *ποῖος* hoc loco nihil differt a *τίς*, ut Crat. p. 408 B et passim. Itaque rogat Meno: *quo loco?* Respondet Socr.: *ubi in elegiis dicit* cet.

οἱ δυνάμενοι τοῦτο ποιεῖν, καὶ

(436) οὔ ποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακός,
πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν· ἀλλὰ διδάσκων
οὔποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν [1]).

Huc tertium locum addit Plato Legg. I. p. 630: ποιητὴν δὲ καὶ ἡμεῖς μάρτυρα ἔχομεν, Θέογνιν, πολίτην τῶν ἐν Σικελίᾳ Μεγαρέων [2]), ὅς φησι

(77) Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
ἄξιος ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.

Postremus testis prodit Aristoteles, dicens Eth. Eudem. VII, 2, 40:

δεῖ γὰρ πεῖραν λαβεῖν, ὥσπερ λέγει καὶ Θέογνις

(125) οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον οὐδὲ γυναικός
πρὶν πειρηθείης ὥσπερ ὑποζυγίου.

et Eth. Eud. III, 2, 29: καὶ γὰρ ἂν ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ πλοῦτος κατὰ Θέογνιν ἀνδρεῖα εἶεν.

(177) πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος.

Videamus quid lucri testimonia praebeant. Sine ulla controversia plurimum prodest locus Xenophontis, quoniam proprietatem Theognideae poesis indicat. Hinc enim cognoscimus Theognidem de nulla alia re carmina fecisse quam de virtutibus et vitiis hominum. Quid autem virtus habeatur, quid vitium, non separatim intelligi potest, sed in unaquaque re definiendum est. Theognidi boni fere sunt ii quorum partes sequitur in republica [3]). Favet poeta no-

---

[1]) Cf. vs. 305—9:

Τοὶ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν,
ἀλλ' ἄνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην
ἔργα τε δειλ' ἔμαθον καὶ ἔπη δύσφημα καὶ ὕβριν
ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

[2]) Planum fecit Welcker p. XIV, Kallii et Passovii opinionem confirmans, Platonem dicere Theognidem a Megarensibus Siciliae civem adscitum esse. Scholiastes, omissus a Welckero, in eandem sententiam hunc locum explicat: τί δὲ ἐκώλυεν αὐτὸν ἐκ ταύτης μὲν εἶναι τῆς Μεγαρίδος, ἀπελθόντα δὲ εἰς Σικελίαν, ὡς ἡ ἱστορία ἔχει, γενέσθαι νόμῳ Μεγαρέα ἐκεῖ, ὡς καὶ τὸν Τυρταῖον Λακεδαιμόνιον; Monet hoc Geel p. 226.

[3]) Vid. Welck. p XX. sqq.

bili genere natis, quaeque in iis laudanda esse censet eas potissimum virtutes, quae vituperanda, ea vitia putat. Ut breviter dicam, Theognis est poeta politicus. Eo fit ut in vocabulis *ἐσθλός* et *ἀγαθός* moralis significatio cum civili artissime cohaereat. Res ipsa loquitur idem usu venire in vocabulis *δειλός* et *κακός*, atque malos esse homines obscuro genere natos. Malos Theognis quam maxime contemnit:

(797) *Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ·*
τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.

Sed quamvis invitus, tamen coactus est eos aliquo loco habere. Nam paulatim tota ratio reipublicae commutata est:

(53) *Κύρνε, πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις, λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι,*
οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ᾔδεσαν οὔτε νόμους,
ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον,
ἔξω δ' ὥστ' ἔλαφοι τῆσδ' ἐνέμοντο πόλεος·
καὶ νῦν εἴσ' ἀγαθοί, Πολυπαΐδη· [1]) *οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ*
νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;

Mali rem familiarem sibi pepererunt, multi boni ad inopiam redacti sunt. Haec causa est cur boni sint quos non pudeat nummis acceptis ius ac fas omne delere. Filias enim malorum ducunt suasque malis in matrimonio collocant, dum magnam ex ea re pecuniam redigant. *Πλοῦτος ἔμιξε γένος.* Cf. vs. 193—196. Tanta est vis nummorum ut ne Theognis quidem eos spernat. Quin bonos solos pecuniosos esse decebat:

(525) *Καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲν ἔχειν ἀγαθοῖσιν ἔοικεν,*
ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.

Etenim mali fortunis abutuntur ad statum reipublicae convellendum, boni vano populo sunt arx et propugnaculum:

---

[1]) Olim scribebatur *Πολυπαίδη*, donec Elmsley nescio ubi monuit vocabulum esse quinque syllabarum. Schneidewino (p. 50) „*Πολυπαΐδης* est patronymicum Cyrni, a patris nomine *Πολυπάϊς* i. e. *Πολυπάμων*, forma Doriensibus sueta." — Welcker (p. CI) Polypaïdam a Cyrno diversum esse gnomasque ad Polypaïdam separatum Theognidis librum fuisse putat. Si vero *Πολυπαΐδης* alius esset ac *Κύρνος*, versus 57—60 a superioribus segregandi essent. Sed compone mihi vs. 1109—1114. Num quid aliud continent quam excerptum e vs. 53—60 et 183—192 conflatis? Nonne hinc apparet omnes eos versus ita inter se connexos et aptos esse ut *Πολυπαΐδης* idem qui *Κύρνος* esse debeat?

(233) Ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ,
Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ.

Cf. vs. 319—323. Exsistùnt inter malos demagogi qui res novas moliantur et bonos a gubernaculis deiiciant:

(855) Πολλάκι δὴ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα
ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμεν.

Cf. vs. 39—42. Non de patriae commodis, sed de suis isti cogitant. Ex intemperantia principum populi licentia fiat necesse est:

(289) Νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακὰ γίγνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
ἀνδρῶν· ἡγέονται δ' ἐκτραπέλοισι νόμοις·
αἰδὼς μὲν γὰρ ὄλωλεν· ἀναιδείη δὲ καὶ ὕβρις
νικήσασα δίκην γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.

Itaque respublica, quae si boni principatum obtinerent salva foret, malorum dominatu stare non poterit:

(43) Οὐδεμίαν πω, Κύρν', ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες·
ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἅδῃ,
δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν
οἰκείων κερδέων εἵνεκα καὶ κράτεος,
ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμιεῖσθαι,
μηδ' εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ.

Cf. vs. 279—282. Nihil magis pertimescit poeta quam licentiam:

(541) Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν, Πολυπαΐδη, ὕβρις,
ἥπερ Κενταύρους ὠμοφάγους, ὀλέσῃ [1]).

Cf. vs. 603—4; 833—6; 151—2. Nam licentia gignit tyrannidem:

(39) Κύρνε, κύει πόλις ἥδε, δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ἡμετέρης.

Cf. vs. 52. Neque vanam fuisse Theognidis formidinem historia docet [2]). Aristoteles enim Polit. V, 4, 2 auctor est Theagenem Megaris, quemadmodum Pisistratum Athenis, odio pauperum in locupletes fretum tyrannidem occupasse.

---

[1]) Mut., Vat., Ven. ὄλεσεν, quod recepit Bergk; reliqui omnes ὀλέσῃ. Non potest ὄλεσεν defendi, nisi statuatur sententiam esse truncatam, ut subiectum ὕβρις careat suo verbo, unde pendeat τήνδε πόλιν.

[2]) Vid. Welck. p. X sqq; Grote Hist. of Gr. III p. 44 sqq.

Constat autem Theagenem Periandri Corinthii et Cylonis Atheniensis, quorum alter anno 625 Cypselo patri successit, alter circiter annum 620 rerum potiri conatus est, aequalem fuisse. »Expulso Theagene tyranno," Plutarchus ait[1]) »Megarenses aliquamdiu moderate libertate usi sunt; mox demagogis nimiam iis, ut more Platonico loquar, meramque libertatem propinantibus, prorsus depravati quum alia petulanter in divites fecerunt, tum egeni domos illorum invadentes postularunt ut splendidae epulae sibi apponerentur; quod nisi fieret vim ac libidinem in omnes exercebant. Denique facto plebiscito, a foeneratoribus usuras, quas solverant, repetierunt atque eam rem dixerunt *παλιντοκίαν*." Hanc narrationem considerantes quid miramur Theognidis tempore multos nobilium re familiari adeo comminutos fuisse, ut nobilitatem nummis postponerent? Namque patres eorum, quum procax libertas civitatem misceret, bonis eversi erant. Sed quantum ex Theognidis carminibus colligere possumus, alia fuit pars nobilium quae illos contaminare gentes indigne ferret, atque huius partis de republica sententias Theognis ligato sermone exprimit, ut dubitare haud absurdum sit fueritne Musarum amantior an factionis suae studiosior. Cui sententiae si quis pro poetae virtutibus parum laudis inesse putet, ea mihi quidem longe maxima eius laus esse videtur quod nihil antiquius habuit quam fidem, fidelitatem veritatemque. Quid prodest mentiri? Respondet poeta:

(607) *Ἀρχῇ ἔπι ψεύδους μικρὴ χάρις· ἐς δὲ τελευτήν*
αἰσχρὸν δὴ κέρδος καὶ κακόν, ἀμφότερον,
γίγνεται· οὐδέ τι καλόν, ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτῇ
ἀνδρὶ καὶ ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ στόματος.

Vehementer queritur civibus suis nullam fidem haberi posse:

(283) *Ἀστῶν μηδενὶ πιστὸς ἐὼν πόδα τῶνδε πρόβαινε,*
μήθ' ὅρκῳ πίσυνος μήτε φιλημοσύνῃ·
μηδ' εἰ Ζῆν' ἐθέλῃ παρέχειν βασιλῆα μέγιστον
ἔγγυον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.

---

[1]) Quaestt. Gr. cap. 18.

Cf. vs. 51—8; 1135—50. Et raram esse perhibet fidelitatem amicorum:

(79) Παύρους εὑρήσεις, Πολυπαΐδη, ἄνδρας ἑταίρους
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους,
οἵτινες ἂν τολμῷεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
ἶσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.

Cf. vs. 73—4; 115—6; 997—8; 857—60. Ipse gloriatur a se nullum unquam amicum proditum esse:

(529) Οὐδένα πω προὔδωκα φίλον καὶ πιστὸν ἑταῖρον,
οὐδ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.

Cf. vs. 323—8; 415—8. Unum omnium maxime ab amicis postulat, ut candido sint animo:

(87) Μή μ' ἔπεσιν μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλας,
εἴ με φιλεῖς καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος,
ἀλλὰ φίλει καθαρὸν θέμενος νόον, ἤ μ' ἀποειπὼν
ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.
ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
δειλός, Κύρν', ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὤν.

Cf. vs. 93—6; 599—602; 851—2. Et profecto quem animi candorem alios poscit, eo ipse praeditus est. Quid enim apertius dici potest quam ubi exsecratur in se ac suum caput, si amicis opem, inimicis malum non dabit:

(869) Ἔν μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα χαμαιγενέων,
εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω οἵ με φιλεῦσιν,
τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.

Cf. vs. 1029—36. Quid candidius quam ubi hac prece Castorem et Pollucem adorat:

(1087) Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
ναίετ' ἐπ' Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ,
εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακόν, αὐτὸς ἔχοιμι·
εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοί, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.

Cf. vs. 957—8. Si recte dictum est obsequio amicos, veritate odium pari, fortasse veritas fuit causa cur Theognis multorum odium et invidiam in se contraxerit. Temporis iniuria factum est ut praeterquam de Theagenis tyrannide et de populi furore qui illam excepit, de antiquiore Mega-

rensium historia nihil certi traditum sit. In universum comperimus factiones optimatium et popularium tam pertinaciter et tam varia fortuna inter se contendisse, ut utrique vicissim principatum obtinerent; singula facta eorumque causas ignoramus. Itaque iis quae Theognidis vitae illustrandae fuissent plane caremus. Quidquid causae fuit, tanto odio Theognis flagravit ut e possessionibus exturbatus et in exsilium eiectus sit:

(1197) *Ὄρνιθος φωνήν, Πολυπαΐδη, ὀξὺ βοώσης*
ἤκουσ᾽, ἥτε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ᾽ ἀρότου
ὡραίου· καί μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγρούς,
οὐδέ μοι ἡμίονοι κύφων᾽ ἕλκουσιν ἀρότρου,
τῆς αἰειμνήστης[1]) *εἵνεκα ναυτιλίης.*

Cf. vs. 833—6. Nec invitis amicis eum hanc calamitatem accepisse, patefacit querela:

(811) *Χρῆμ᾽ ἔπαθον θανάτου μὲν ἀεικέος οὔτι κάκιον,*
τῶν δ᾽ ἄλλων πάντων, Κύρν᾽, ἀνιηρότατον·
οἵ με φίλοι προὔδωκαν· ἐγὼ δ᾽ ἐχθροῖσι πελασθείς
εἰδήσω καὶ τῶν ὅντιν᾽ ἔχουσι νόον.

Cf. vs. 575—6. Praeterea profitetur se a bonis et malis pariter reprehendi:

(367) *Ἀστῶν δ᾽ οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ὅντιν᾽ ἔχουσιν·*
οὔτε γὰρ εὖ ἕρδων ἁνδάνω οὔτε κακῶς·
μωμεῦνται δέ με πολλοί, ὁμῶς κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοί·
μιμεῖσθαι δ᾽ οὐδεὶς τῶν ἀσόφων δύναται.

Cf. vs. 24; 287. Non solum impediverunt amici quominus e patria exterminaretur, sed ne exsulanti quidem adfuerunt:

(209) *Οὐκ ἔστιν φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος·*
τῆς δὲ φυγῆς ἐστὶν τοῦτ᾽ ἀνιηρότατον.

Fortunis omnibus deiectus ludibrio ab inimicis, oneri ab amicis habetur:

(1107) *Ὤ μοι ἐγὼ δειλός· καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,*
τοῖς δὲ φίλοισι πόνος δεινὰ παθὼν γενόμην.

Impatiens doloris et irae Iovem precatur:

---

1) Ita Welck. scripsit de coniectura; codices *ἄλλης μνηστῆς*.

(341) Ἀλλὰ Ζεῦ τέλεσόν μοι Ὀλύμπιε καίριον εὐχήν·
δός μοι [1]) ἀντὶ κακῶν καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
τεθναίην δ', εἰ μή τι κακῶν ἄμπαυμα μεριμνέων
εὑροίμην, δοίην δ' ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας·
αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί· τίσις δ' οὐ φαίνεται ἡμῖν
ἀνδρῶν, οἳ τἀμὰ χρήματ' ἔχουσι βίῃ
συλήσαντες· ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην,
χειμάρρῳ ποταμῷ πάντ' ἀποσεισάμενος·
τῶν εἴη μέλαν αἷμα πιεῖν· ἐπί τ' ἐσθλὸς ὄροιτο
δαίμων, ὃς κατ' ἐμὸν νοῦν τελέσειε τάδε.

Cf. vs. 337—40; 361—2. Post multos errores poetae in patriam redire contigit. Sed quemadmodum quid fuerit cur in exsilium pulsus sit ignoratur, sic causa reditus in obscuro est:

(783) Ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελήν ποτε γαῖαν,
ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον
Σπάρτην τ' Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ·
καί μ' ἐφίλευν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον·
ἀλλ' οὔτις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων.
οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης [2]).

Quod multis saepe accidit ut alicuius rei studium in aliis valde vituperent, eandem ipsi nequaquam contemnant, id in re pecuniaria Theognidi usu venisse supra vidimus. Nam huc retuli sententiam qua docemur scilicet:

(525) Esse locupletem, qui sit bonus, utile et aequum est,
Utilius vivit pauper inopsque malus [3]).

Huc etiam referendos esse censeo versus quorum Aristoteles unum affert, quosque post eum permulti veterum laudarunt:

(173) Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου,

[1]) In editionibus legitur *δὸς δέ μοι*, sed *δέ* mihi ineptum esse videtur, quandoquidem ab hoc ipso versu preces incipiunt. Metro non postulatur, quia *δός μοι* cum pondere dicitur. Cf. vs. 2, 329, 368.

[2]) Cf. Harpocration i. v. *Θέογνις*.

[3]) Versionem latinam mutuatus sum ex opusculo quod inscribitur: Pythagoras, Phocylides, Theognis. Carmine Latino expressi, Petreio Tiara Frisio Medico et Graecarum Literarum, cum viveret, professore interprete. Franekerae CIↃIↃXIC.

ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον
ῥιπτεῖν, καὶ πετρέων, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.
καὶ γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν
οὔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.

Id ipsum in Theognideis urgetur, propterea per mare pauperiem fugiendam esse per saxa per ignes [1]), quod pauper, etiamsi in republica sit exercitatissimus, tamen non modo nihil agere possit, sed ne hiscere quidem audeat. Cf. vs. 419—20; 683—6; 815—6. Quum autem Theognis alibi licentia dicendi potius utatur quam reticentia, neque tamen fieri possit quin querela de silentio in re angusta viventibus imposito ab eodem profectae sint, coniicio poetam, post reditum in patriam, eo quod bona sua non recuperasset adductum esse ut illas querelas effunderet. Quae coniectura si vera est, efficitur ut Theognidis carmina per tria temporis spatia, quorum exsilium medium sit, distribuere debeamus [2]). Sic demum intelligi poterunt haec verba:

(333) Μήποτε φεύγοντ' ἄνδρα ἐπ' ἐλπίδι, Κύρνε φιλήσῃς·
οὐδὲ γὰρ οἴκαδε βὰς γίγνεται αὐτὸς ἔτι.

Sane quantum mutatus ab illo Theognide, qui adeo partium studiosus est ut vel sanguinem adversariorum sitiat, est hic Theognis qui suadet:

(219) Μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε ταρασσομένων πολιητέων,
Κύρνε, μέσην δ' ἔρχευ τὴν ὁδόν, ὥσπερ ἐγώ.

Cf. vs. 331; 335. Quam mitis, quam languidus est hic mediocritatis laudator:

(129) Μήτ' ἀρετὴν [3]) εὔχου, Πολυπαΐδη, ἔξοχος εἶναι,
μήτ' ἄφενος· μοῦνον δ' ἀνδρὶ γένοιτο τύχη·

prae illo qui indignabundus et fervido animo exhortatur:

(847) Λὰξ ἐπίβα δήμῳ κενεόφρονι, τύπτε δὲ κέντρῳ

---

[1]) Animadvertit Welck. p. 108 Horatium Ep. I, 46 ad hunc notissimum locum alludere.

[2]) Aliter Welck. p. XII 39.

[3]) ἀρετὴ δ' ἐνταῦθα οὐ σημαίνει τὰ ἐπαινετά, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὸ κόσμιον καὶ τὴν τοῦ ἤθους καταρρύθμισιν — ἀλλὰ σημαίνει τὸ ἔντιμον καὶ ἀνδρεῖον καὶ μεγαλοπρεπές, καὶ λαμπρόν, καὶ ἀρχικὸν ἐν ταῖς πόλεσι. Camerarius. Cf. 653—4.

ὀξέϊ, καὶ ζεύγλην δύσλοφον ἀμφιτίθει·
οὐ γὰρ ἔθ' εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.

Non latet me fuisse qui illam studii neutrarum partium et mediocritatis commendationem aliter explicaret. Alphonsus Hecker enim in epistola critica [1]) disputat Theognidem summum magistratum civitatis obtinuisse quo tempore Persae in Graecia dominarentur. Popularem autem factionem studio communis Graecorum salutis arsisse, optimates fecisse cum Persis. Theognidem vero neutri sententiae faventem, potissimum bello abstinendum sed populi ardori aliquid dandum esse ratum, non obstitisse quominus ceteris Graecis pedites auxilio mitterentur, sed omni opera prohibuisse quominus classis ornaretur et mari quoque Persas finibus arcerent Megarenses. Itaque Theognidem, summorum infimorum pariter odio in se contracto, magistratu sese abdicare coactum esse. Haec ille; quae quominus recte disputata esse putem, impedior et eo quod Herodotus nihil tradit unde quo animo Megarensium primores fuerint sciri possit, et eo quod istiusmodi ambigua belli gerendi ratio, qualem Theognis secutus esse arguitur, imaginaria est nec consentanea cum vs. 549—53:

Ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει,
Κύρν', ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς.
ἀλλ' ἵπποις ἔμβαλλε ταχυπτέρνοισι χαλινούς·
δήων γάρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω.
οὐ πολλὸν τὸ μεσηγύ· διαπρήξουσι κέλευθον.

Cf. vs. 235—6; 825—30. Atque haec sine dubio emissa sunt in illa trepidatione, quum, Herodoto teste [2]), Mardonius paulo ante pugnam Plataeensem iter faciens ex Attica in agrum Thebanum, nuntio accepto exercitum Lacedaemoniorum Megara venisse, conversum agmen versus Megara duceret, equitatu praemisso qui agrum Megarensem vastaret. Verum etiam in elegia, quae facta est antequam

---

[1]) Philol. a. 1850. p. 474 sqq.
[2]) IX. 14.

Megarenses in tanto discrimine periculi versarentur, poeta ostendit se non eum esse qui ambigue agendo nihil agendum esse censeat. Nam hoc orat Apollinem:

(773) *Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,*
Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος·
αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε
τῆσδε πόλευς, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
ἦρος ἐπερχομένου κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας,
τερπόμενοι κιθάρης ἠδ' ἐρατῇ θαλίῃ
παιάνων τε χοροῖς ἰαχῇσί τε σὸν περὶ βωμόν·
ἦ γὰρ ἐγὼ δείδοικ' [1]) *ἀφραδίην ἐσορῶν*
καὶ στάσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον· ἀλλὰ σύ, Φοῖβε,
ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.

Igitur subductis rationibus permaneo in sententia Theognidem, quum antea libere dixisset quae sentiret, ab exsilio reducem, propter fortunarum iacturam aliquanto cautiorem factum, linguam compescuisse et amico suasisse ut ne crabrones irritaret. Ad hoc quadrant insuper vs. 583—4:

Ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι
ἀργά· τὰ δ' ἐξοπίσω, τῶν φυλακὴ μελέτω.

Neque hoc loco praetermittendum existimo, bonam partem Theognidis elegiarum in eo genere elegiaci carminis esse, unde tanquam e lyrica poesi pelluceat quibus animi perturbationibus poeta commoveatur. Nam si hoc memoria tenetur, intelligitur quid causae sit cur in Theognidis poematis tam multa legantur quae sibi non constant. Ecquid mirum — licet dolendum sit — hominem, qui bonis eversus exsul trans mare currat, cum coelo eatenus animum mutare ut egestatem moleste ferens pecuniam aliquanto maioris quam antea faciat? Nonne cum rerum natura convenit miserum exsulem, in egestatem redactum, nunc animo abiecto desperare salutem, ut vs. 819—20:

Ἐς πολυάρητον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιστα,
Κύρνε, συναμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου·

nunc amico malorum socio animum augere, ut vs. 355—8:

---

[2]) Praefero hanc lectionem, quae non mea est, vulgatae *ἔγωγε δέδοικ'*.

Τόλμα, Κύρνε, κακοῖσιν, ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες,
εὖτέ σε καὶ τούτων μοῖρ' ἐπέβαλλεν ἔχειν·
ὡς δέ περ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακόν, ὣς δὲ καὶ αὖτις
ἐκδῦναι πειρῶ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

II.

Si quis est qui Theognidis elegiarum adumbrationem meam forsitan perlegerit, hunc benevolentissimum lectorem — nam programmatum commentariola, imprimis latine scripta, magnam partem cum dissertationibus id commune habent, ut a plerisque humanitatis vel grati animi causa benevole inspiciantur et aliquantisper religiose schedis intactis cultello serventur, donec eant unde redire nefas — hunc, inquam, rogatum velim ut cum proximis versibus componat ea quae Theognideam farraginem legenti occurrunt vs. 257:

Ἵππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη, ἀλλὰ κάκιστον
ἄνδρα φέρω, καί μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον·
πολλάκι δ' ἠμέλλησα διαρρήξασα χαλινὸν
φεύγειν, ὠσαμένη τὸν κακὸν ἡνίοχον.

Est inversio satis aperta. Nam qui rempublicam dici interpretatus est non attendit ad verbum *φεύγειν*. Ergo Theognis, ubi Cyrnum de virtutibus et vitiis hominum admonet, non tantum rempublicam quaeque ad eam pertinent, verum etiam rem amatoriam spectat. Scilicet ista mutabilitas mentis, rebus subiunctae, poetam eo adduxit ut in usum iuvenis amici varias res tractaret. Huius rei causa de ratione qua quis elegantissime bibat et humanissime ebrius sit praecepta dantur vs. 413—14; 467—74; 503—8; 837—40. Summam humanitatem admiramur vs. 1041—2:

Huic age ploranti nos molliter arridentes
exhilaret largo tibia iuncta mero.

Quin quo frugalior et exercitatior Cyrnus evaderet e disciplina, Theognis plebis contemptor magnos spiritus alens aliquot elegias, in quibus meretrices et paedicatores inducerentur, ceteris inserendas esse censuit. — Vid. vs. 261—66;

371—2; 457—60; 579—82; 695—6; 861—4; 939—42; 993—6; 1043—44; 1063—8; 1095—6. — Eandem ob causam elegiarum librum alterum addidit, si quid forte pudoris Cyrnus priore lecto retinuisset. Et quo facilius discipulus bona praecepta memoriter disceret, magister in altero libro novos versus maximam partem notis similes fecit. Nimirum ob tot virtutes Athenienses Theognidis elegias secundum Homerum dignas habebant quas pueri sui in ludis literariis ediscerent. Nam

fortes creantur fortibus et bonis.
Est in iuvencis, est in equis patrum
virtus; neque imbellem feroces
progenerant aquilae columbam.
Doctrina sed vim promovet insitam,
rectique cultus pectora roborant:
utcunque defecere mores,
dedecorant bene nata culpae [1]).

Sed satis iocorum. Ego potius credam omnia in nihil non mutari posse, quam allegoriam istam a Theognide profectam esse. Nam sapit illud genus carminum, in quo, ut Ovidii verbis utar, Cupidine triumphum ducente,

Mens bona ducatur manibus post terga retortis
et Pudor et castris quidquid Amoris obest [2]).

Atqui est ea pars poesis a Theognidis ingenio alienissima. Id vel unus locus a Stobaeo prolatus, quem ab initio superioris capitis exscripsimus, demonstrat. Cum eo congruunt Plato Legg. I p. 630 et Isocrates ad Nicocl. § 42 sqq. [3]).

---

[1]) Hor. Od. IV, 4. Monet Io. Luzac Horatium alludere ad Theogn. vs. 183 sqq.

[2]) Amorum I, 2, 30.

[3]) Isocratis locum lubet exscribere, quo commodius cum Stob. conferatur: *'Επεὶ κἀκεῖνό μοι πρόδηλον ἦν, ὅτι τὰ συμβουλεύοντα καὶ τῶν ποιημάτων καὶ τῶν συγγραμμάτων χρησιμώτατα μὲν ἅπαντες νομίζουσιν, οὐ μὴν ἥδιστά γ' αὐτῶν ἀκούουσιν, ἀλλὰ πεπόνθασιν ὅπερ πρὸς τοὺς νουθετοῦντας· καὶ γὰρ ἐκείνους ἐπαινοῦσι μέν, πλησιάζειν δὲ βούλονται τοῖς συνεξαμαρτάνουσιν, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀποτρέπουσιν. Σημεῖον δ' ἄν τις ποιήσαιτο τὴν 'Ησιόδου καὶ Θεόγνιδος καὶ Φωκυλίδου ποίησιν· καὶ γὰρ τούτους φασὶ μὲν ἀρίστους γεγενῆσθαι συμβούλους τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀν-*

Discrepant Athenaeus VI p 310 c. et Suidas. Quod ad testes attinet, res huc redit: locupletissimi testes aiunt; oscitantes, qui diu post audiverunt, negant; utris credendum est?

Quamquam autem inversio, quae subactam mulierem taedio domini captam esse significat, a Theognidis ingenio abhorret, tamen inest aliquid Theognideum. Deprehendimus imitatorem. Invenitur corpus delicti vs. 124:

καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ᾽ ἀνιηρότατον.

Alius imitator ex eodem versu uno verbo plus usurpavit vs. 1356:

ἢν δὲ διώκων
μὴ τελέσῃ, πάντων τοῦτ᾽ ἀνιηρότατον.

Fateor quidem periculum esse ne quis me falsi indicii accuset, arguens eadem verba repeti vs. 210 et 812, quos a Theognide non facile quisquam abiudicet, sed metu non deterrebor. Simulac probaverit accusator et Theognidem allegoriam de qua agitur fecisse, et apud Graecos nunquam accidisse ut posterior poeta superioris verba imitando exprimeret, manus dabo. Priusquam res eo perveniat, nolit accusator contemnere quae dicturus sum. Est enim Theognideae farraginis proprium ut in ea permulti versus legantur, qui toti aut partim, prorsus iisdem aut fere similibus verbis, bis vel saepius repetuntur. Verisimillimum est hanc crebram repetitionem partim inde ortam esse, quod et Theognis et quicunque alii poetae ex indigesta mole protrahuntur, vocem vel sententiam aliquam a se excogitatam adeo adamarint, ut identidem uterentur. Sed quantacunque pars repetitorum verborum ac versuum hinc originem duxit, etiam tres aliae causae accedunt, quas iam initio strictim attigi. Una est, quod aequales aut posteriores poetae verba quibus moverentur nullo consilio imitati sunt; altera, quod

---

θρώπων, ταῦτα δὲ λέγοντες αἱροῦνται συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνοίαις μᾶλλον ἢ ταῖς ἐκείνων ὑποθήκαις. Ἔτι δ᾽ εἴ τις ἐκλέξειε τῶν προεχόντων ποιητῶν τὰς καλουμένας γνώμας, ἐφ᾽ αἷς ἐκεῖνοι μάλιστ᾽ ἐσπούδασαν, ὁμοίως ἂν καὶ πρὸς ταύτας διαθεῖεν· ἥδιον γὰρ ἂν κωμῳδίας τῆς φαυλοτάτης ἢ τῶν οὕτω τεχνικῶς πεποιημένων ἀκούσαιεν.

fuerunt qui iocandi cavillandive causa gravia sententiarum verba in res levissimas vel spurcissimas transferrent; tertia, quod eaedem elegiae a pluribus in brevius contractae sunt. Res ipsa loquitur, difficillimum esse quatuor haec genera ita definire, ut de singulis versibus constet ad quod genus referendi sint. Sagaciores quam ego sum id stabiliant. Mihi satis erit si effecero ut ad ipsa genera, in quorum secundo adhuc parum curae positum est [1]), in posterum viri docti magis animum attendant. In hunc finem versuum ad primum et secundum genus pertinentium coniunctim, reliquorum suo loco disiunctim summarium dare conabor. Et quoniam eo progressus sum ut alteram propositi partem adumbrare debeam, illico initium faciam primi summarii, cui inseram versus aliunde petitos, de quibus versus in Theognidea poemata recepti aut nonnihil referunt, aut tam multum ut ovum ovo similius esse nequeat. Ubi opus erit in medio summario subsistam.

27 *Σοὶ δ᾽ ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷάπερ αὐτός,*
Κύρν᾽, ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν παῖς ἔτ᾽ ἐὼν ἔμαθον.
1049 *Σοὶ δ᾽ ἐγὼ οἷά τε παιδὶ πατὴρ ὑποθήσομαι αὐτός*
ἐσθλά·

---

105 *Δειλοὺς εὖ ἕρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·*
955 *Δειλοὺς εὖ ἕρδοντι δύω κακά·*

---

145 *Βούλεο δ᾽ εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν*
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ᾽ ἀρετή᾽ στιν,

---

[1]) Welcker, qui nihil neglexit, dicit p. LXXIX: „Quibus expunctis supererunt fortasse quaedam non a Theognide, sed ab imitatoribus profecta et posteriore aetate, colligendi, quae ad idem poeseos genus pertinerent, studio, ipsi adscripta, quae discerni non possint, vel si aliqua specie veri possint, non debeant certe a reliquis separari, quia maior est comparationis instituendae, quam disiunctionis nimis sedulae utilitas".

πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἐών.

Fragm. Phocyl. 17

Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή'στιν.

---

153 *Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται
ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.*

Fragm. Sol. 8

Τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται.

---

167 *Ἄλλ' ἄλλῳ κακόν ἐστι, τὸ δ' ἀτρεκὲς ὄλβιος οὐδείς
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.*

615 *Οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα
τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ.*

849 *Οὐ γὰρ ἔθ' εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.*

Fragm. Sol. 14

Οὐδὲ μάκαρς [1] *οὐδεὶς πέλεται βροτός, ἀλλὰ πονηροί
πάντες, ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.*

---

181 *Τεθνάμεναι, φίλε Κύρνε, πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρί
ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ·*

683 *Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀΐδριες· οἱ δὲ τὰ καλά
ζητοῦσιν χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.*

751 . . . . *οἱ δὲ δίκαιοι
τρύχονται χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ·*

---

205 *ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔτισε κακὸν χρέος οὐδὲ φίλοισιν
ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ὑπερκρέμασεν·*

Fragm. Sol. 13, 29

*ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· εἰ δὲ φύγωσιν
αὐτοί, μηδὲ θεῶν μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,
ἤλυθε πάντως αὖθις· ἀναίτιοι ἔργα τίνουσιν
ἢ παῖδες τούτων ἢ γένος ὧν ὀπίσω.*

---

[1] Ita Stephanus; Bergk *μάκαρ*.

214 ὀργὴν συμμίσγων ἥντιν' ἕκαστος ἔχει,
312 γιγνώσκων ὀργὴν ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.

---

219 Μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε ταρασσομένων πολιητέων·
335 Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν·
401 Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν·
657 Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα μηδ' ἀγαθοῖσιν
χαῖρ', ἐπεὶ ἔστ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.
593 Μήτε κακοῖσιν ἀσῶ τι λίην φρένα, μήτ' ἀγαθοῖσιν
τερφθῇς ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.

---

232 ἄτη δ' ἐξ αὐτῆς ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότε Ζεὺς
πέμψῃ τειρομένοις, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.
318 χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει
992 δύναται δ' ἄλλοτε ἄλλος ἀνήρ·

---

237 Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πωτήσῃ καὶ γῆν πᾶσαν ἀειράμενος
ῥηϊδίως· θοίνῃς δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασιν·
καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες
εὐκόσμως ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
ᾄσονται· καὶ ὅταν δνοφερῆς ὑπὸ κεύθεσι γαίης
βῇς πολυκωκύτους εἰς 'Αΐδαο δόμους,
οὐδὲ τότ' οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, ἀλλὰ μελήσεις
ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,
Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος ἠδ' ἀνὰ νήσους,
ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον,
οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων·
πᾶσι γάρ, οἷσι μέμηλε, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδὴ
ἔσσῃ ὁμῶς, ὄφρ' ἂν ᾖ γῆ τε καὶ ἠέλιος·

αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς [1]),
ἀλλ' ὥσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ' ἀπατᾷς.
1265 . . . . *ἐγὼ δὲ σὲ πολλάκις ἤδη*
εὖ ἔρδων αἰδοῦς οὐδεμιῆς ἔτυχον
1303 . . . . *οὐκέτι δηρόν*
ἕξεις Κυπρογενοῦς δῶρον ἰοστεφάνου.
1332 . . . . *εἴποτε καὶ σύ*
ἕξεις Κυπρογενοῦς δῶρον ἰοστεφάνου.
1383 . . . . *(Κυπρογενοῦς) δῶρον ἰοστεφάνου*
Odyss. VIII 579
τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή. . .

Operae pretium esse videtur hoc loco paulisper manere. Quidni enim suaviter rideamus poetam, qui talia dicere ausus queratur se nequaquam observari sed tanquam parvum puerum decipi? Quid est ineptum et insulsum, si hoc carmen non est? Comparatur Cyrnus cum avi. Esto sane: sed quid facias poeta qui serio dicat avem post mortem non equo per continentem Graeciam et insulas circumvectum iri? Quum virorum doctorum iudicia tanti faciam quanti par est, tamen id mihi sumo ut hac in re ab iis dissentiam. Censet enim Bergk hanc esse genuinam Theognidis elegiam [2]). Hermann, cuius scripto uti mihi non contigit, videtur propter istam insulsitatem elegiam in tres particulas divisisse. Welcker et Schneidewin existimant elegiam finem fecisse eorum quae Theognis ad Cyrnum scripsit. Immo clausit elegia librum alterum elegiarum, qui totus est de impuro puerorum amore, suntque simulati et Theognis et Cyrnus. Casti amoris, qualis Theognidis fuit in Cyrnum, non est eiusmodi oratio. Impudici homines, quemadmodum multa alia, sic nomen Cyrni e pri-

---

1) Cobet N. L. p. 189, ubi agit de neglecta synizesi, monet scribendum esse: *αὐτὰρ ἐγὼ οὐδ' ὀλίγης παρὰ σεῦ νῦν τυγχάνω αἰδοῦς.*

2) Mus. Rhen. 1845 p. 421 sqq.

stinis Theognidis elegiis mutuati sunt; cf. vs. 372 et 1354. Igitur potius assentior Bernhardyo dicenti: »Man musste sich aber einen Grad der äussersten Verworrenheit denken und daraus ein unbedingtes Recht zum Restauriren herleiten, um z. B. den Schluss der ächten KyrnosGnomologie bei vs. 237 sqq. anzusetzen, bei Versen welche nach dem Erfolge gedichtet sind, nachdem Theognis auch beim Trinkgelage vermuthlich in Athen einen Platz und anderwärts in Hellas seine Leser gefunden hatte" [1]).

---

317 . . . . ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεί,
319 Κύρν', ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεί,
1083 Οὕτω χρὴ τόν γ' ἐσθλὸν ἐπιστρέψαντα νόημα
ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ.

---

351 Ἆ δειλὴ πενίη, τί μένεις προλιποῦσα παρ' ἄλλον
ἄνδρ' ἰέναι; μὴ λὴν οὐκ ἐθέλοντα φίλει·
ἀλλ' ἴθι καὶ δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μηδὲ μεθ' ἡμέων
αἰεὶ δυστήνου τοῦδε βίου μέτεχε.
649 Ἆ δειλὴ πενίη, τί ἐμοῖς ἐπικειμένη ὤμοις
σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον,
αἰσχρὰ δέ μ' οὐκ ἐθέλοντα βίῃ κακὰ [2]) πολλὰ διδάσκεις,
ἐσθλὰ μετ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπιστάμενον.
388 τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
χρημοσύνῃ εἴκων, ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
ψευδεά τ' ἐξαπάτας τ' οὐλομένας τ' ἔριδας,
ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα·
371 Μή μ' ἀέκοντα βίῃ κεντῶν ὑπ' ἅμαξαν ἔλαυνε,
1094 . . . . χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.

Repraesentabo lucrum quod affert similium locorum collatio. Quis vs. 351 et 352 non haeret in verbis τί μένεις . . . . . . ἰέναι et μὴ λὴν οὐκ ἐθέλοντα φίλει? Pro μένεις Hartung et Mei-

---

[1]) Grundr. der Griech. Lit. 2te Bearb. 2ter Th. 1ste Abth. p. 461 sq.
[2]) Bergk κατὰ.

necke coniecerunt *μ' ὀκνεῖς*. Quanto simplicius est quod iamdudum Geel restituit: *τί μένεις; προλιποῦσα παρ' ἄλλον ἄνδρ' ἰέναι*, ut *ἰέναι* significet idem quod *ἴθι*. Verba *μὴ λὴν* Bergk scripsit e coniectura. Mut. exhibet *μ'ην' δὴν*, Vat. et cum eo Ven. *τί δήμ'*. Porro optimus codex praebet *φιλεῖ*, reliqui omnes *φιλεῖς; φίλει* coniecit Bekker. Loci collati demonstrant legendum esse: *με βίῃ οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖς*. Sic omnia recte habent et maxime cum codicibus conveniunt.

---

355 *Τόλμα, Κύρνε, κακοῖσιν ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες,*
1029 *Τόλμα θυμὲ κακοῖσιν ὅμως ἄτλητα πεπονθώς·*
δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη.
365 *Ἴσχε νόον, γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέσθω·*
δειλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτέρη.

En duo versus qui mirum in modum iisdem fere verbis prorsus aliud significant: alter, stultum esse cui mens in promptu sit, alter, parvi animi esse qui malis exacuatur. Hic certe, si usquam, imitator deprehenditur.

---

358 . . . . *θεοῖσιν ἐπευχόμενος.*
943 . . . . *ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.*
1116 . . . . *θεοῖσιν ἐπευξάμενος.*

---

400 . . . . . *ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος.*
750 . . . . . *ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος.*

---

409 *Οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω*
αἰδοῦς, ἥ τ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται.
635 *Ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἕπεται γνώμη τε καὶ αἰδώς·*

---

457 Οὔ τοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι·
οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται ὥστ' ἄκατος,
οὐδ' ἄγκυραι ἔχουσιν· ἀπορρήξασα δὲ δεσμά
πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.
Athen. XIII p. 560 a. Καὶ Θεόφιλος δὲ ἐν Νεοπτολέμῳ ἔφη
οὐ σύμφορον νέα'στὶ πρεσβύτῃ γυνή.
ὥσπερ γὰρ ἄκατος οὐδὲ μικρὸν πείθεται
ἑνὶ πηδαλίῳ, τό πεῖσμ' ἀπορρήξασα δέ
ἐκ νυκτὸς ἕτερον λιμέν' ἔχουσ' ἐξευρέθη [1]).

---

472 πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.
Fragm. Euen. 8
πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ' ἀνιαρὸν ἔφυ.

---

504 . . . . ἀτὰρ γλώσσης οὐκέτ' ἐγὼ ταμίης.
1242 τῆς δὲ παρερχομένης οὐκέτ' ἔσῃ ταμίης.

---

507 . . . . δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
ἕρξω θωρηχθεὶς καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.
546 ὄφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.
1378 . . . . . καὶ διὰ τοῦτ' αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.

---

539 Οὗτος ἀνήρ, φίλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὑτῷ,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.
553 Οὐ πολλὸν τὸ μεσηγύ διαπρήξουσι κέλευθον,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

---

725 . . . . τὰ γὰρ περιώσια πάντα
χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς 'Αΐδεω,
οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι οὐδὲ βαρείας
νούσους οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

---

[1]) Cf. Meineke fragm. Com. Gr. III p. 628.

1178 *Οὔτις ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι οὐδὲ βαρεῖαν*
δυστυχίην, εἰ μὴ μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλοι.
1132 *κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.*

---

813 . . . . *ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθείς*
εἰδήσω καὶ τῶν ὅντιν' ἔχουσι νόον.
1016 *ἐξετάσαι τε φίλους, ὅντιν' ἔχουσι νόον.*
367 *ἀστῶν δ' οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ὅντιν' ἔχουσιν.*

---

855 *Πολλάκι δὴ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα*
ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμεν.
969 *ἔφθην αἰνήσας πρίν σου κατὰ πάντα δαῆναι*
ἤθεα. νῦν δ' ἤδη ναῦς ἅθ' ἑκὰς διέχω.
1361 *Ναῦς πέτρῃ προσέκυρσας ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτών,*
ὦ παῖ, καὶ σαπροῦ πείσματος ἀντελάβου.
1099 . . . . *σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτών*
ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐπιφροσύνην.
1379 *ἐγὼ δ' ἀέκων τῆς σῆς φιλότητος ἁμαρτών*

---

867 . . . . *ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.*
Il. II, 325 . . . . . . *ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.*
Il. VII, 91 . . . . *τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.*
Od. XXIV, 196 . . . . *τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται*
ἧς ἀρετῆς·

---

783 *Οἶνε τὰ μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι, οὐδέ σε πάμπαν*
οὔτε ποτ' ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι.
1091 *Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·*
οὔτε γάρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι.

1039 *Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτινες οἶνον*
μὴ πίνουσ' ἄστρου καὶ κυνὸς ἀρχομένου.
1069 *Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτε θανόντας*
κλαίουσ', οὐδ' ἥβης ἄνθος ἀπολλύμενον.

1171 *Γνώμην, Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἄριστον*
ἀνθρώποις· γνώμη πείρατα παντὸς ἔχει.
Fragm. Sol. 16
Γνωμοσύνης δ' ἀφανὲς χαλεπώτατόν ἐστι νοῆσαι
μέτρον, ὃ δὴ πάντων πείρατα μοῦνον ἔχει.

Hoc summario perlustrato neminem iudicaturum esse spero, me in colligendis locis imitando expressis oleum et operam perdidisse. Quod ad formam attinet, taedet me ipsum ieiunae enumerationis, sed coegit

necessitas, cuius cursus transversi impetum
voluerunt multi effugere, pauci potuerunt. [1])

Nequedum cunctos locos dedi, sed reliquos ad parodias referendos esse censeo.

III.

Contra quam inter homines fieri solet, inter locum derisum et deridentem est maxima coniunctio. Itaque sibi invicem, quidquid mali accidit, pro viribus amicissime opitulantur. Iam parodias adumbraturus ordiar ab iis in quibus mutua fides conspicitur.

Queritur Theognis se ab amicis prodi:

(575) *Οἵ με φίλοι προδιδοῦσιν, ἐπεὶ τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι*
ὥστε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.

Neminem fugit hos versus non recte sese habere. Bergkio corruptela videtur inesse verbis *ἐπεὶ τόν γ'* et fortasse legendum *ἐπίστιον.* Hartung, qui in Theognide paulo ad con-

---

[1]) Laberii Prol. vs. 1.

iecturam faciendam audacior est, edidit *μάτην ἐχθροὺς ἄρ' ἀλεῦμαι.* Aliter scripsissent, opinor, si meminissent quae dicit Meineke Philol. 1861 p. 355: »Qui Theognideorum carminum reliquias emendare instituerunt critici, non semper eo animum adverterunt, haud pauca illorum poematiorum aut lacunis intercepta esse aut in fine uno pluribusve distichis truncata". Haec reputans inter *προδιδοῦσιν* et *ἐπεὶ* existimo esse lacunam. Excidit aliquid quo significetur idem fere quod legitur vs. 1219 sq.:

Ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν καὶ δυσμενῆ [1]) *ἐξαπατῆσαι*
Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν.

Esto: sed quid haec cum parodia? Quod suspicio inter *προδιδοῦσιν* et *ἐπεὶ* lacunam esse, mea sententia, non parum augetur his versibus, quibus inducitur querula meretrix:

(861) *Οἵ με φίλοι προδιδοῦσι καὶ οὐκ ἐθέλουσί τι δοῦναι*
ἄστρων [2]) *φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη*
ἑσπερίη τ' ἔξειμι καὶ ὀρθρίη αὖτις ἔσειμι
ἦμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.

Puto enim, ut parodiam, sic carmen quod imitator ante oculos habuit quatuor versuum fuisse. Candide fateor me hoc dubitanter dicere, sed reticere nolebam, tum quia lacunam manifestam esse arbitror, tum quia alterum carmen suppetit quod, quum olim lacunosum fuerit, parodia recte duobus versibus suppletum esse confirmat. Carmen est:

(1157) *Πλοῦτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί·*
οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·
ὣς δ' αὔτως σοφίην ὁ σοφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται τελέσαι.

Ex his versibus duo priores in codicibus prorsus omittun-

---

[1]) Praefero hanc codicum lectionem Bergkianae *δυσμενεῖ.*

[2]) *ἄστρων* scriptum est e coniectura Hermanni et Emperii, pro absurda codicum lectione *ἀνδρῶν*; Ahrens coniecit *δᾴδων.* Verisimillimum est *ἄστρων* vel *λύχνων* vel aliquid in hanc sententiam, nam ea, quae meretrix dicit, huc redeunt: „quoniam sub vesperam amici me non visunt, ego ultro amicos adibo." Igitur a siderum ortu usque ad gallicinium erit *περίδρομος* (581).

tur. A Turnebo primo eruti sunt e Stob. XCI, 26. Vide quam parodia cum Stobaeo conveniat:

(1267) Παῖς τε καὶ ἵππος ὁμοῖον ἔχει νόον· οὔτε γὰρ ἵππος
ἡνίοχον κλαίει κείμενον ἐν κονίῃ,
ἀλλὰ τὸν ὕστερον ἄνδρα φέρει κριθαῖσι κορεσθείς·
ὡς δ' αὔτως καὶ παῖς τὸν παρεόντα φιλεῖ.

Etiam magis conspicuum est vinculum coniunctionis inter carmen eiusque parodiam, ubi est mendorum non solum illustrandorum sed etiam corrigendorum. Dat aliquis amico hoc consilium:

(1151) Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον ἄλλον ἐρεύνα,
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Ultimum versum spurcus homo transfert in carmen ad puerum:

(1259) Ὦ παῖ, τὴν μορφὴν μὲν ἔφυς καλός, ἀλλ' ἐπίκειται
καρτερός, ἀγνώμων [1), σῇ κεφαλῇ στέφανος·
ἰκτίνου γὰρ ἔχεις ἀγχιστρόφου ἐν φρεσὶν ἦθος,
ἄλλων ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Nonne manifestum est, in parodia quoque, etiamsi sententia non postularet, tamen propter serium poematium, auctore Bekkero, legendum esse *δειλῶν ἀνθρώπων*?

Sunt duo versus qui criticis multum negotii facessiverunt:

(1257) Ὦ παῖ, ἰκτίνοισι [2) πολυπλάγκτοισιν ὁμοῖος
ὀργήν, ἄλλοτε τοῖς, ἄλλοτε τοῖσι φιλεῖν.

Longum est enumerare mutationes quas viri docti suaserunt. Coniecturarum amans annotationem Bergkii ad hunc locum inspiciat. Omnes sentiunt vitium latere in verbis *τοῖσι φιλεῖν*. Procul dubio iamdudum vitium sustulissent, si cogitassent hoc carmen:

---

[1]) In hoc vocabulo aliquid humani accidit Bergkio. Dicit enim haud dubie corruptum esse et coniicit *ἀμμωνῶν* i. e. *ἀνεμωνῶν*, conferens Hesychium i. v. *Ἀμώνας*. Quum plerumque interpretationem praecedere debeat emendata lectio, tamen nonnunquam interpretatio praecedat emendationem necesse est. Hoc loco nihil est mutandum, quandoquidem *ἀγνώμων* est *vocativus*. Cur puer appelletur *ἀγνώμων*, ipsum carmen explanat.

[2]) Mut. *κινδύνοισι;* emendavit Welcker. Cf. vs. 1261 et 1302. Edit. Bergkiana codici obtemperat.

(1071) *Κύρνε, φίλους πρὸς πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος*
συμμίσγων ὀργὴν οἷος ἕκαστος ἔφυ.
νῦν μὲν τῷδ' ἐφέπου, τότε δ'ἀλλοῖος πέλευ ὀργήν·
κρεῖσσόν τοι σοφίη καὶ μεγάλης ἀρετῆς.

Nam ne multis morer, poeta verbis e Theognidis excerpto desumptis puerum obiurgat:

ἄλλοτε τοῖς, ἄλλοτε τοῖς ἐφέπει.

In secundo capite bis in transcursu dixi eam partem elegiarum, quae *ἐλεγείων β'* inscribitur, totam parodiis contineri. Nunc eo perveni ubi propositum postulat ut enarrem quam vera sit illa sententia. Nam quod ostenturus sum, quo pacto inversa ratione vocabulum quod in sincero carmine corruptum est iuvante parodia corrigatur, huius rei exemplum fortasse probabile non faciam, nisi prius demonstravero hanc elegiarum partem totam fere ex altera pendere. Sic omnes deinceps parodiae, quae hac parte continentur, apparebunt.

Contemplemur introitum, ubi Amor castigatur:

(1231) *Σχέτλι' Ἔρως, μανίαι σ' ἐτιθηνήσαντο λαβοῦσαι·*
ἐκ σέθεν ὤλετο μὲν Ἰλίου ἀκρόπολις,
ὤλετο δ' Αἰγείδης Θησεὺς μέγας, ὤλετο δ' Αἴας,
ἐσθλὸς Ὀϊλιάδης, σῇσιν ἀτασθαλίαις.

Quid furis, poeta? Non tuo igne ardes sed alieno, quem petisti ex indignabundi Theognidis versibus:

(1103) *Ὕβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε καὶ Κολοφῶνα*
καὶ Σμύρνην, πάντως, Κύρνε, καὶ ἄμμ' [1]) *ἀπολεῖ.*

(541) *Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν Πολυπαΐδη ὕβρις,*
ἥπερ Κενταύρους ὠμοφάγους, ὀλέσῃ.

Debebas saltem, o bone, si sordes tibi placebant, Amori parcere, quocum tibi non magis quam cum Musis quidquam est commune, et ab eodem principium facere ac Strato, tuarum sordium consors:

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καθὼς εἴρηκεν Ἄρατος·
ὑμῖν δ', ὦ Μοῦσαι, σήμερον οὐκ ἐνοχλῶ.

---

[1]) Ita Welcker; *ὔμμ'* apud Bergkium e Mutinensi.

εἰ γὰρ ἐγὼ παῖδάς τε φιλῶ καὶ παισὶν ὁμιλῶ,
τοῦτο τί πρὸς Μούσας τὰς Ἑλικωνιάδας [1]);

Nam post pueri deo nati criminationem statim blandis verbis te convertis ad puerum homine natum:

(1295) Ὦ παῖ ἄκουσον ἐμεῦ, δαμάσας φρένας, οὔτοι ἀπειθῆ
μῦθον ἐρῶ τῇ σῇ καρδίῃ οὐδ' ἄχαριν.
ἀλλὰ τλῆθι νόῳ συνιεῖν ἔπος· οὔτοι ἀνάγκη [2])
τοῦθ' ἔρδειν ὅτι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

Cuius elegidii ut secundum pentametrum absolveres, miserum in modum haec verba detorsisti:

(1085) Δημῶναξ, σὺ δὲ πολλὰ φέρεις βαρύ· οὐ γὰρ ἐπίστῃ
τοῦθ' ἔρδειν ὅτι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

Nec quod artificiali uteris lingua quisquam tibi vituperationi ducet, quoniam multos huius mali habes socios, sed non impune feceris quod deinde committis. Quis tandem capiat haec tua verba:

(1243) Δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν· ἔπειτ' ἄλλοισιν ὁμίλει,
ἦθος ἔχων δόλιον, πίστεος ἀντίτυπον.

Qui fit ut nemo intelligat? Quod tu simiam agis. Videamus enim quid dicat poeta quem imitaris:

(595) Ἄνθρωπ' ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν ὦμεν ἑταῖροι·
πλὴν πλούτου παντὸς χρήματός ἐστι κόρος.
δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν· ἀτάρ γ' ἄλλοισιν [3]) ὁμίλει
ἀνδράσιν, οἳ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσασι νόον.

---

[1]) Anthol. Gr. ed. Jacobs II p. 449

[2]) Bergk ἀνάγκῃ; in collatione Mutinensis, qua uti me dixi, legitur ἀνάγκη. Codicis lectio confirmatur vs. 1095:

Σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον, ἐμοί γε μὲν οὔτις ἀνάγκη
ταῦθ' ἔρδειν, τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.

Pro ταῦθ' apud Bergkium est τοῦθ' propter codices. Ahrens coniecit τοῦθ' ἔρδειν τοῦ μοι. Et hoc quidem loco Mut. praebet τοῦθ', sed post vs. 1160 in collatione reperio:

ὦ νέοι· οἳ νῦν ἄνδρες· ἐμοί γε μὲν οὔτις ἀνάγκη
ταῦθ' ἔρδειν, τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.

[3]) Mut. et Bergk τ' ἄλλοισιν. Si simpliciter dicendum est quod sentio, nodum in scirpo quaesivisse mihi videntur viri docti qui putaverunt tertium versum adeo corruptum esse ut omnia vocabula, excepto φίλοι, in omnia mutare

Visne tibi haec per circuitum eloquendi explicem? Poeta est unus eorum qui Achilli consentiunt asseveranti:

ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλησιν
ὅς χ᾽ ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ. [1])

Itaque amico, cuius eum taedet quod ambiguus est, per ironiam haec fere dicit: *ὦ τᾶν χωριζώμεθα, ἵνα φίλοι ὄντες διατελῶμεν· ὅσῳ γὰρ ἂν ἧττον ἀλλήλοις ὁμιλῶμεν, τοσούτῳ μακρότερον χρόνον φίλοι ἐσόμεθα.* Apparet quatuor versus disiungi non posse. Tu vero membris distractis in tuum usum conversis fecisti ut ineptires. Hoc saltem stupiditas tua prodest, quod ostendit te aliquanto post Theognidem vixisse. Ceterum hanc tibi laudem praeripere non possim te, ut haberes quo flammam obscoenam aleres, unum et alterum poetam diligenter legisse. In mentem tibi venit loci, ubi Solon opulentum patrem familias beatum praedicat:

(1253) *Ὄλβιος ᾧ παῖδές τε φίλοι καὶ μώνυχες ἵπποι*
θηρευταί τε κύνες καὶ ξένοι ἀλλοδαποί [2]).

Pueros cogitanti statim tibi recurrit natura, neque te contines quin effutias:

(1255) *Ὅστις μὴ παῖδάς τε φιλεῖ καὶ μώνυχας ἵππους*
καὶ κύνας, οὔποτέ οἱ θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ.

Paulo post rixam cum puero fingens, illam Homericam

---

liceret. Bergk vs. 597—8 separavit a prioribus; eidem *καὶ* videtur ab interpolatore profectum et fortasse scribendum *δίην δὴ φίλοι ὦμεν*, i. e. *δήν*, quemadmodum *λίην* et *λήν* dici solent: olim coniecit vel *δεῖν δὴ* (i. e. *si opus est*) vel *λῇς δὴ καὶ φίλοι ὦμεν*, ut sententia non dissimilis foret proverbio *τἄλλα καὶ φιλώμεθα.* Schneidewin coniecit *δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν ἄτερθ᾽· ἄλλ.*, Hartung scripsit *πόρρωθεν φίλοι ὦμεν.* Bergkio *τ᾽* post *ἀτάρ* videtur delendum, Ahrens coniecit *ἀτὰρ δ᾽* i. e. *ἀτὰρ δή*, Hermann *ἀτὰρ ταλαοῖσιν ὁμιλεῖν.*

[2]) Il. IX, 312.

[1]) Cf. fragm. Sol. 23, ubi in pentametro parvum discrimen est:

Ὄλβιος ᾧ παῖδές τε φίλοι καὶ μώνυχες ἵπποι
καὶ κύνες ἀγρευταὶ καὶ ξένος ἀλλοδαπός.

Ad hunc locum Bergk adscribit: „olim suspicatus sum Solonis fortasse esse etiam proximum distichon ap. Theogn. 1255—6. . . . ; quod Hartung probavit, sed possunt hi versus etiam alius poetae esse."

rixam meministi:

(1283) Ὦ παῖ, μή μ' ἀδίκει, ἔτι σοι καταθύμιος εἶναι
βούλομαι, εὐφροσύνῃ τοῦτο συνεὶς ἀγαθῇ·
οὐ γάρ τοί με δόλῳ [1]) παρελεύσεαι οὐδ' ἀπατήσεις·
νικήσας γὰρ ἔχεις τὸ πλέον ἐξοπίσω.

Quam verum sit quod popularibus tuis in proverbio est ὡς ὁμοῖον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει, tute in temet ipso declaras. Etenim comparas te cum cane caudam movente:

(1327) Ὦ παῖ, ἕως ἂν ἔχῃς λείαν γένυν, οὔποτε σαίνων
παύσομαι, οὐδ' εἴ μοι μόρσιμόν ἐστι θανεῖν.
Σοί τε διδοῦν' ἔτι καλὸν [2]), ἐμοί τ' οὐκ αἰσχρὸν ἐρῶντι
αἰτεῖν· ἀλλὰ γονέων λίσσομαι ἡμετέρων κτέ.

Alimentum flammae investigans incidisti in hunc locum:

(11) Ἄρτεμι θηροφόνη, θύγατερ Διός, ἣν Ἀγαμέμνων
εἴσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς,
εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε·
σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, σμικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

Multo honestius et elegantius te cum Iove componis, quamquam fabula Ganymedis a Iove in Olympum sublati puerorum amori praetenta fastidium movet:

(1345) Παιδοφιλεῖν δέ τι τερπνόν, ἐπεί ποτε καὶ Γανυμήδους
ἤρατο καὶ Κρονίδης ἀθανάτων βασιλεύς,
ἁρπάξας δ' ἐς Ὄλυμπον ἀνήγαγε, καί μιν ἔθηκε
δαίμονα, παιδείης ἄνθος ἔχοντ' ἐρατόν.

---

[1]) In collatione, qua utor, invenio manum multo recentiorem supplevisse οὐ γάρ τοί με δόλῳ.

[2]) Sic Hermann; Mut. διδόντ' ἔτι καλόν; Bergk διδοῦν καλόν ἐστι. Timeo ne διδοῦν non magis graecum sit quam μεταδοῦν (pro μεταδοῦν') vs. 104. Lectioni διδόντ' ansam dedit participium ἐρῶντι. Sententia postulat particulam ἔτι, cuius vis explicatur verbis ἕως ἂν ἔχῃς λείαν γένυν. Prius distichon vero Bergk ab altero segregavit. Quo magis ἔτι intactum maneat, animadvertendum est in hoc genere poesis vocabula καιρός et ἀκμή magno haberi honore. Unum carmen exempli causa proferam ex Anth. Iacobs. II p. 512:

Καιρὸν γνῶθι σοφῶν τῶν ἑπτά τις εἶπε, Φίλιππε·
πάντα γὰρ ἀκμάζοντ' ἐστὶν ἐραστότερα.
καὶ σίκυος πρῶτος που ἐπ' ἀνδήροισιν ὁραθεὶς
τίμιος, εἶτα συῶν βρῶμα πεπαινόμενος.

Οὕτω μὴ θαύμαζε, Σιμωνίδη, οὕνεκα κἀγὼ
ἐξεμάνην [1]) *καλοῦ παιδὸς ἔρωτι δαμείς.*

Noli mirari te denuo in furto deprehendi, nam haud obscurus est locus Theognidis:

(191) *Οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαΐδη, ἀστῶν*
μαυροῦσθαι· σὺν γὰρ μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.

Poeta, quisquis est, praecipit qua ratione famuli et vicini tractandi sint:

(301) *Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἴσθι καὶ ἁρπαλέος καὶ ἀπηνής*
λάτρισι καὶ δμωσὶν γείτοσί τ' ἀγχιθύροις.

Versificatori quatuor adiectiva, quorum bina sunt inter se opposita, utiliora sunt quam ut praetermittat. Itaque tu in puerorum amorem detorques:

(1353) *Πικρὸς καὶ γλυκύς ἐστι καὶ ἁρπαλέος καὶ ἀπηνής,*
ὄφρα τέλειος ἔῃ, Κυρνε, νέοισιν ἔρως·
ἢν μὲν γὰρ τελέσῃ, γλυκὺ γίγνεται· ἢν δὲ διώκων
μὴ τελέσῃ, πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον.

Tam morbosus es in tuum amorem, ut ne Plutum quidem intactum relinquas. Etenim laus Pluti:

(1117) *Πλοῦτε θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων,*
σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνεται ἐσθλὸς ἀνήρ·

in hunc modum a te mutatur:

(1365) *Ὦ παίδων κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων,*
στῆθ' αὐτοῦ καί μου παῦρ' ἐπάκουσον ἔπη.

His auditis i, bone, quo virtus tua te vocat, in malam rem. Num quis etiam plura postulat argumenta quam et in hoc capite et in superiore dedi, ut persuasum habeat posteriorem elegiarum partem totam fere ex altera pendere? Iam legatur hoc distichon:

(1177) *Εἴ κ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργός,*
Κύρνε, μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.

Tum conferatur hoc carmen:

(1305) *Θυμῷ γνούς, ὅτι παιδείας πολυηράτου ἄνθος*
ὠκύτερον σταδίου, τοῦτο συνεὶς χάλασον

---

[1]) Sic Orelli; Mut., quem sequitur Bergk, *ἐξεδάμην.*

δεσμοῦ, μή ποτε καὶ σὺ βιήσεαι, ὄβριμε παίδων,
Κυπρογενοῦς δ' ἔργων ἀντιάσεις χαλεπῶν,
ὥσπερ ἐγὼ νῦν ὧδ' ἐπὶ σοί· σὺ δὲ ταῦτα φύλαξαι,
μηδέ σε νικήσῃ παῖδ' ἀδαῇ [1]) *κακότης.*

Omnibus quae dixi perpensis non dubito contendere, eum qui longius carmen fecit brevius ante oculos habuisse, et suadere ut vs. 1177 pro *ἀπαθὴς* scribatur *ἀδαής.*

Navita de ventis, de tauris narrat arator.

Sic mercator exhortationem a Theognide vs. 31—38 Cyrno datam, ut in republica bonorum consilia sequatur, malorum evitet, in mercaturam transfert:

(1165) *Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε, κακοῖσι δὲ μή ποθ' ὁμάρτει,*
εὖτ' ἂν ὁδοῦ τελέῃς τέρματ' ἐπ' ἐμπορίην.

Versamur iterum in priore parte, unde exordium fecimus. Ne haec quidem vacat parodiis quibus puerorum amor subiectus est. Nam quod Theognis gloriatur:

(415) *Οὐδέν' ὁμοῖον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν*
πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος·
ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι ὥστε μολίβδῳ
χρυσός, ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι λόγος.

irridet amator puero dicens:

(1105) *Εἰς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατριβόμενός τε μολίβδῳ*
χρυσὸς ἄπεφθος ἐὼν καλὸς ἅπασιν ἔσῃ.

Qui Theognidea versavit, probe scit quantae curae sint Theognidi *πλοῦτος* et *αἰδώς.* Quid igitur censet de his verbis, quae leguntur vs. 1067: *τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς* [2])? Quid de his versibus:

(762) *ἡμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι*
πίνωμεν χαρίεντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες
μηδὲν τὸν Μήδων δειδιότες πόλεμον·

quum vs. 773 sqq. in precibus ad Apollinem prorsus contrarium dicatur? Nonne parodiarum indicatio manifesta est? Alius belli contemptor dicit:

---

[1]) Mut. *παιδαΐδῃ*; veram lectionem restituit Bergk.

[2]) Vs. 1063 Bergk scripsit *καλ λῖθ'* pro lectione Mut. *πάννυχον.* Dolendum est quod nec dixit cur mutaverit, nec quid substituta verba significent.

(835) *Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων*
κωμάζοιμι· κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.
μηδὲ λίην κήρυκος ἀν' οὖς ἔχε μακρὰ βοῶντος·
οὐ γὰρ πατρῴας γῆς πέρι μαρνάμεθα.

Vituperatur continuo:

'Αλλ' αἰσχρὸν παρεόντα καὶ ὠκυπόδων ἐπιβάντα
ἵππων μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδεῖν.

Vides hos versus sibi invicem ita respondere, ut duo homines sermocinari videantur. Eiusmodi versus complures in Theognideis reperiuntur. Optat quispiam:

(1153) *Εἴη μοι πλουτεῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνέων*
ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Statim respondetur:

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν οὐδ' εὔχομαι, ἀλλά μοι εἴη
ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν [1]).

Humanum consilium datur:

(1217) *Μή ποτε παρ κλαίοντα καθεζόμενοι γελάσωμεν*
τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερπόμενοι.

Irrisione fit perquam inhumanum:

(1041) *Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι· παρὰ κλαίοντι γελῶντες*
πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι [2]).

Suadetur tibi:

(823) *Μήτε τιν' αὔξε τύραννον ἐπ' ἐλπίδι, κέρδεσιν εἴκων,*
μήτε κτεῖνε θεῶν ὅρκια συνθέμενος.

Contra ad tyrannicidium instigaris vs. 1181:

Δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλῖναι
οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.

Mulier corruptrix blanditur:

(579) *'Εχθαίρω κακὸν ἄνδρα, καλυψαμένη δὲ πάρειμι,*
σμικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον.

Respondet vir integer et constans:

(581) *'Εχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον ἄνδρα τε μάργον,*
ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ' ἄρουραν ἀροῦν.

---

[1]) Cf. Cobet N. L. p. 301. Welcker optatum ad carmina convivalia, responsum ad gnomas ad Cyrnum refert; cf. p. xcix.

[2]) Cf. Geel p. 213.

Cantrix tristis, quod proditur ab amico quocum proxima nocte comissatum ierat, recusat canere:

(939) *Οὐ δύναμαι φωνῇ λίγ' ἀειδέμεν ὥσπερ ἀηδών·*
καὶ γὰρ τὴν προτέρην νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔβην.
οὐδὲ τὸν αὐλητὴν προφασίζομαι· ἀλλά μ' ἑταῖρος
ἐκλείπει σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.

Cantor hilaris non gravatur:

(943) *'Εγγύθεν αὐλητῆρος ἀείσομαι ὧδε καταστάς*
δέξιος, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

Quoniam res ita fert, nolo silentio praeterire, licet cum parodia nil commune habeant, versus 903—922, quibus poeta verbosissimus dicit se incertum esse

Duriter an malit sine sumptu degere vitam
suaviter an vivens otia pigra sequi,

et breve responsum:

(931) *Φείδεσθαι μὲν ἄμεινον, ἐπεὶ οὐδὲ θανόντ' ἀποκλαίει*
οὐδείς, ἢν μὴ ὁρᾷ χρήματα λειπόμενα.

Neque mihi tempero quin in transcursu animadvertam versibus 658—682 contineri aenigma de statu reipublicae, et versibus 683—686 aenigma solvi.

Exprompta tota parodiarum multitudine, agmen claudant tria disticha, quae, ut opinio mea fert, sunt irrisiones carminum Solonis et Mimnermi. Solon, cives monens ne seditionibus rempublicam pessumdent, hac comparatione utitur fragm. 12:

'Εξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἢν δέ τις αὐτήν
μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη.

Gravem Solonis sententiam facetus homo procaciter a civitate transtulit in magistrum bibendi:

(313) *'Εν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνομαι, ἐν δὲ δικαίοις*
πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος [1]).

Alibi optima bibendi ratio haec esse dicitur:

(837) *Δισσαί τοι πόσιος κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσιν,*
δίψα τε λυσιμελὴς καὶ μέθυσις χαλεπή·
τούτων δ' ἂν τὸ μέσον στρωφήσομαι, οὐδέ με πείσεις
οὔτε τι μὴ πίνειν οὔτε λίην μεθύειν.

---

1) Cf. Welck. p. 129 ad vs. 1008.

Videtur mihi poeta cogitasse Mimnermum dicentem fragm. 2, 5:

Κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι,
ἡ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου,
ἡ δ' ἑτέρη θανάτοιο·

IV.

Quidquid in hoc capite invenies, candido ac grato animo fateor me longe maximam partem petiisse e Bergkii Poet. Lyr. Gr. ed. III. Itaque nihil aliud fecissem quam ad illud pretiosissimum opus relegassem, si propositum permisisset. His monitis me non pudet e tam copioso fonte haurire.
In superiore capite habuimus fragmentum Solonis, vs. 1253—4. Soloni tribuit Hermias in Phaedr. p. 78 ed. Ast. Eiusdem poetae sunt vs. 585—90 et 227—32, pertinentes ad elegiam quam totam sub lemmate Solonis affert Stob. Flor. IX, 25. Versum 227 Solonis esse dicunt Aristot. Pol. I, 3, 9; Plut. de cup. divit. 4; Basil. M. de leg. Gentil. II p. 183. Apud Stobaeum est magna varietas lectionum, quam indicabo. Utor editione Teubneriana. Ceterum non negligendum est vs. 585—90 ab eodem Stob. CXI, 16 afferri sub lemmate Theognidis, cum parva lectionis discrepantia.

(585) *Πᾶσίν τοι* [1] *κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν*
πῇ σχήσειν μέλλει πρήγματος ἀρχομένου [2].
ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν [3] *πειρώμενος, οὐ προνοήσας*
ἐς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσεν·
τῷ δὲ κακῶς ποιεῦντι [4] *θεὸς περὶ πάντα τίθησιν* [5]
συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
(227) *Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν·* [6]
οἳ γὰρ νῦν ἡμῶν [7] *πλεῖστον ἔχουσι βίον,*
διπλάσιον [8] *σπεύδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;*
χρήματά [9] *τοι θνητοῖς γίγνεται ἀφροσύνη·* [10]

---

[1] Stob. *πᾶσι δὲ*; [2] *ᾗ μέλλει σχήσειν χρήματος ἀρχομένου*; [3] *εὖ ἔρδειν*; [4] *ἔρδοντι*; [5] *δίδωσι*; [6] *ἀνδράσι κεῖται*; [7] *ἡμέων*; [8] *διπλασίως*; [9] *κέρδεα*; [10] *ὤπασαν ἀθάνατοι*;

ἄτη δ' ἐξ αὐτῆς [1]) *ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότε* [2]) *Ζεὺς*
πέμψῃ τειρομένοις [3]) *ἄλλοτε ἄλλος ἔχει* [4]).

Porro Plut. Sol. 3 inter Solonis carmina numerat vs. 315—8:

Πολλοί τοι πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ πένονται·
ἀλλ' ἡμεῖς τούτοις οὐ διαμειψόμεθα
τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον, ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεί,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

Praeterea Solonis sunt vs. 719—28. Ex iis sex priores afferuntur a Plut. Sol. 2, reliquorum cum his tam magnum est vinculum ut separari nequeant. Cuncti leguntur apud Stob. XCVII, 7 sub lemmate Theognidis. Versus 723 et 724 non intelligo.

(719) *Ἶσόν τοι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστιν*
καὶ χρυσὸς καὶ γῆς πυροφόρου πεδία
ἵπποι θ' ἡμίονοί τε, καὶ ᾧ τὰ δέοντα [5]) *πάρεστιν,*
γαστρί τε καὶ πλευραῖς καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν,
παιδός τ' ἠδὲ γυναικός· ὅταν δέ κε τῶν ἀφίκηται
ὥρη, σὺν δ' ἥβῃ γίγνεται ἁρμοδία [6]),
ταῦτ' ἄφενος θνητοῖσι· τὰ γὰρ περιώσια πάντα
χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς Ἀΐδεω,
οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι οὐδὲ βαρείας
νούσους οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

Denique Bergk recte coniicere videtur e Solonis elegiis petitos esse vs. 947—8:

Πατρίδα κοσμήσω, λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δήμῳ
τρέψας οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.

Qui Mimnermi hilaritate delectatur, legat vs. 793—6.

Μήτε τινὰ ξείνων δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς
μήτε τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐών,
τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε· δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν
ἄλλος τίς σε κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

Etiamsi in Anthol. Palat. IX, 50 duo posteriores versus non

---

[1]) *αὐτῶν*; [2]) *ὁπόταν*; [3]) *τισομένην*; [4]) *ἄλλοτ' ἂν ἄλλος ἔχοι.*

[5]) Plut. *μόνα ταῦτα*; Stob. *τάδε πάντα.*

[6]) Plut. *παιδός τ' ἠδὲ γυναικός, ἐπὴν καὶ ταῦτ' ἀφίκηται,*
ἥβη· σὺν δ' ὥρῃ γίγνεται ἁρμόδια. Stob. *ἁρμονία.*

Mimnermo tribuerentur, tamen nemo dubitaret cum viris doctis utrumque distichon poetarum elegiacorum uni omnium hilarissimo vindicare. Nullius rei hunc poetam magis taedet quam pubertatem cito fugere, quum molesta senectus omni voluptate careat. Propterea verisimillima est Bergkii coniectura Mimnermo adiudicandos esse vs. 1129—32:

Ἐμπίομαι. πενίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνων,
οὐδ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς,
ἀλλ' ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ' ἐπιλείπει,
κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.

Cum hac sententia congruunt vs. 1017—22:

Αὐτίκα μοι κατὰ μὲν χροιὴν ῥέει ἄσπετος ἱδρώς,
πτοιῶμαι δ' ἐσορῶν ἄνθος ὁμηλικίης
τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλόν, ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι·
ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται ὥσπερ ὄναρ
ἥβη τιμήεσσα· τὸ δ' οὐλόμενον καὶ ἄμορφον
αὐτίχ' ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται.

Quos Mimnermi esse confirmat Stob. CXVI, 34, ubi sub lemmate *Μιμνέρμου Ναννοῦς* fragmentum affertur cui vs. 1017—19 desunt, et in quo post *ὑπερκρέμαται* sequitur:

ἐχθρὸν ὁμῶς καὶ ἄτιμον, ὅτ' ἄγνωστον τιθεῖ ἄνδρα,
βλάπτει δ' ὀφθαλμοὺς καὶ νόον ἀμφιχυθέν.

Ex eodem poemate Stob. XI, 1 profert vs. 1227—8:

Ἀληθείη δὲ παρέστω
σοὶ καὶ ἐμοί, πάντων χρῆμα δικαιότατον.

Quantum Mimnermum intelligo, id eius proprium est, ut non amet voluptatem nisi cum virtute coniunctam. Itaque coniicio Mimnermum fecisse vs. 789—92:

Μή ποτέ μοι μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη
ἀντ' ἀρετῆς σοφίης τ', ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων
τερποίμην φόρμιγγι καὶ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ,
καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.

Nec facile quisquam infitiabitur huic virtutis aestimationi ita contrariam esse, ut a parodia parum differat, eam quae legitur vs. 567—70:

Ἥβῃ τερπόμενος παίζω· δηρὸν γὰρ ἔνερθεν
γῆς ὀλέσας ψυχὴν κείσομαι ὥστε λίθος

ἄφθογγος, λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο,
ἔμπης δ' ἐσθλὸς ἐὼν ὄψομαι οὐδὲν ἔτι.

Hoc dictum sit pace Bergkii dubitantis an Mimnermus fecerit, et Nietzschii non haesitantis Bergkio adstipulari [1]). Rectius Bergk in Mimnermi fragmenta recipiendos esse coniicit vs. 1022—3:

Οὔποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω
δύσλοφον, οὐδ' εἴ μοι Τμῶλος ἔπεστι κάρη.

Certe in eiusmodi re Theognidi vel Soloni Tmolum in mentem incidisse non magis verisimile est quam Helvetio poetae Ianiculum, Gallo Capitolinum. Num Tyrtaeus, ubi in Lacedaemone mares animos in Martia bella versibus exacuebat, Tmolum cogitavit? Nam ex eius quoque elegiis particulae in Theognidea irrepserunt. Quippe Stobaeus LI, 1 et 5 sub lemmate Tyrtaei satis magnam elegiam affert, in qua sunt hi sex versus:

πάντες μιν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι ἠδὲ παλαιοί,
πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς ἀίδην,
γηράσκων δ' ἀστοῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτόν
βλάπτειν οὔτ' αἰδοῦς οὔτε δίκης ἐθέλει.
πάντες δ' ἐν θώκοισιν ὁμῶς νέοι οἵ τε κατ' αὐτόν
εἴκουσ' ἐκ χώρης οἵ τε παλαιότεροι.

Ex iis quator in brevius contracti in Theognideis circumferuntur:

(935) πάντες μιν τιμῶσιν· ὁμῶς νέοι οἵτε κατ' αὐτόν
χώρης εἴκουσιν, τοί τε παλαιότεροι.
γηράσκων ἀστοῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτόν
βλάπτειν οὔτ' αἰδοῦς οὔτε δίκης ἐθέλει.

---

[1]) Invitus annoto Nietzschium p. 185 sq. haec dicere: „Folgende Verse also möchte ich in genauer Uebereinstimmung mit Bergk ohne Weiteres dem Mimnermus zurückerstatten: vs. 567—70; 939—42; 983—88; 877—8; 1006—1012; 1063—1070; 1129—32, *sowie die ganze μοῦσα παιδική* (mit Ausnahme von vs. 1253—4 die solonisch sind, wie viellicht auch das folgende Distichon), in der das einmalige *Κύρνε* und *Σιμωνίδη* wohl nur durch die Bosheit des Redactors für die echten Namen eingefügt worden ist."

633 Βουλεύου δὶς καὶ τρίς, ὅ τοί κ' ἐπὶ τόν νόον ἔλθῃ·
ἀτηρὸς γάρ τοι λαβρὸς ἀνὴρ τελέθει.

Ex eadem elegia sunt vs. 1003—1006:

"Ηδ' ἀρετή, τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον
κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ σοφῷ·[1])
ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
ὅστις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένῃ.

Versum 147 etiam inter Phocylidis fragmenta, vs. 472 inter Eueni numerari in summario versuum imitando expressorum memoratum est. Phocylidem vs. 147 usum esse Michael Ephes. auctor est in annotat. ad Aristot. Eth. Nic. V, 1; Eueno vs. 472 tribuunt Aristot. Metaph. IV, 5, Eth. Eud. II, 7 et Plut. non posse suav. vivi sec. Epicur. cap. 21.

V.

Quaeritur quo pacto haec chrestomathia — quo barbaro vocabulo commodi causa posthac uti liceat — orta sit. Totam historiam originis enarrare nec possim si velim, nec velim si possim. Nam nequaquam a proposito digredi volo. Itaque ad certam partem me restringam, et eam quae spectat quaestionem »utrum is qui has copias redegit ex pleniore opere seu integra adhuc gnomarum compagine enotaverit quaedam et breviorem inde summam concinnaverit, an, deperdito iam tum Theognide, loca dissoluta ex aliis scriptoribus in unum congesserit."[2]) Respondeo: neutrum fecit, sed e tribus saltem chrestomathiis excerpta congessit et novam inde chrestomathiam concinnavit. Metuens vero ne argumentatio ultra propositum ducat, nihil aliud faciam quam argumenta conferam. Incipiam a tertio summariorum in secundo capite promissorum.

39 Κύρνε, κύει πόλις ἥδε, δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ἡμετέρης.
1081 Κύρνε, κύει πόλις ἥδε, δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
ὑβριστήν, χαλεπῆς ἡγεμόνα στάσιος.

---

[1]) Stob. νέῳ.

[2]) Welcker p. CII.

1109 *Κύρν' οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ νῦν αὖ κακοί, οἱ δὲ κακοὶ πρὶν*
νῦν ἀγαθοί· τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν,
τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
τιμῆς, μνηστεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες οὔτε κακῶν.

Compone vs. 53—60 et 183—192, quos in primo capite p. 8 et p. 5 adduxi.

---

645 *Παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὕροις κεν ἑταίρους*
κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμὸν ἀμηχανίῃ.

Compone vs. 79—82, quos in primo capite p. 11 adduxi.

---

115 *Πολλοί τοι πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,*
ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
643 *Πολλοὶ παρ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι*
ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.

---

211 *Οἶνον τοι πίνειν πουλὺν κακόν· ἢν δέ τις αὐτόν*
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακός, ἀλλ' ἀγαθός.
509 *Οἶνος πινόμενος πουλὺς κακόν· ἢν δέ τις αὐτόν*
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸν ἀλλ' ἀγαθόν.

---

213 *Κύρνε, φίλους κάτα πάντας ἐπίστρεφε ποίκιλον ἦθος*
ὀργὴν συμμίσγων ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.
Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου ὃς ποτὶ πέτρῃ
τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.
νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, τότε δ' ἀλλοῖος χρόα γίγνου.
κρείσσων τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.

Compone vs. 1071—75, quos in tertio capite p. 31 adduxi.

---

647 Ἤδη νῦν αἰδὼς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν,
αὐτὰρ ἀναιδείη γαῖαν ἐπιστρέφεται.

Compone vs. 291—92, quos in primo capite p. 9 adduxi.

---

409 Οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω
αἰδοῦς ἥτ᾽ ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν᾽, ἕπεται.
1161 Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσειν παισὶν ἄμεινον·
αἰτοῦσιν δ᾽ ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρνε, δίδου.

Stob. XXXI, 16
Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσεαι ἔνδον ἀμείνω
αἰδοῦς, ἣν ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρνε, δίδως.

Nisi egregie fallor iam ex hoc summario perspicuum est chrestomathiae auctorem e duabus saltem chrestomathiis hausisse. Sed praeter repetitiones ab editoribus receptas, permultae sunt in codicibus, quas enumerabo. In tantum non omnibus est lectionis discrepantia.

vs. 42—43 in undecim codd. repetuntur post vs. 108.
vs. 87—90 in decem post vs. 1082.
vs. 93—94 in A (Mut.) et O (Vat.) post vs. 1082.
vs. 97—100 in decem post vs. 1164.
vs. 209—210 in A post vs. 332.
vs. 367—368 in O post vs. 1182, in K (Ven. Marc.) post 1186; in A versui 1182 subiunguntur vs. 1185—1186, tum repetuntur vs. 367—368, his subiunguntur vs. 1183—1184.
vs. 415—418 in AO post vs. 1164.
vs. 415—416 in K post vs. 1164.
vs. 441—446 in nescio quot post vs. 1162.
vs. 555—556 in A K O post vs. 1178.
vs. 571—572 in decem post vs. 1104.
vs. 619—620 in sex post vs. 1114.
vs. 853—854 in omnibus post vs. 1038.
vs. 877—878 in nescio quot post vs. 1070.
vs. 945—950 in A post vs. 1278.

vs. 1095—1096 in duodecim post vs. 1160.
vs. 1101—1102 in A post vs. 1278.
vs. 1107—1108 in A post vs. 1311.
vs. 1151—1152 in A post vs. 1238.

Huc accedit quod in principio duplex est invocatio deorum, una Apollinis ac Dianae, altera Musarum Gratiarumque. Neque illud praetermittendum est, hic illic binas sententias apparere, quae locis separatae adeo inter se connexae et aptae sint ut fieri non possit quin olim eiusdem elegiae fuerint. Quid velim exemplum illustret. Lege sis vs. 923—930:

Οὕτω, Δημόκλεις, κατὰ χρήματ' ἄριστον ἁπάντων
τὴν δαπάνην θέσθαι καὶ μελέτην ἐχέμεν.
οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης,
οὔτ' ἂν πτωχεύων δουλοσύνην τελέοις·
οὐδ' εἰ γῆρας ἵκοιο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδραίη.
ἐν δὲ τοιῷδε γένει χρήματ' ἄριστον ἔχειν.
ἢν μὲν γὰρ πλουτῇς, πολλοὶ φίλοι, ἢν δὲ πένηαι,
παῦροι, κοὐκέθ' ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός.

Quid sibi vult adverbium *οὕτω*? Quo refertur? Quae est vis coniunctionis *γὰρ* vs. 925? Sine dubio post *ἐχέμεν* aliquid exidit. Vide num lacuna expleatur hoc disticho, quod numeratur vs. 559—60:

ὥστε σε μήτε λίην ἀφνεὸν κτεάτεσσι γενέσθαι,
μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἐλάσαι.

An praeferenda est Geelii coniectura pro *ὥστε* reponentis *λῷστα*, ut distichon a ceteris separetur? Omnes codices concordissime praebent *ὥστε*. Pari modo vs. 159—160 cum vs. 659 sqq. coniungendos esse censeo, ut uno tenore legantur:

Μήποτε, Κύρν', ἀγοράσθαι ἔπος μέγα· οἶδε γὰρ οὐδεὶς
ἀνθρώπων ὅτι νὺξ χἠμέρη ἀνδρὶ τελεῖ.
οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦθ', ὅτι μήποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται·
θεοὶ γάρ τοι [1]) *νεμεσῶσ' οἷσιν ἔπεστι τέλος·* κτέ.

---

[1]) Obliti sunt editores *τοι* restituere pro *τε*. Eiusmodi levia menda plura sunt in Theognideis. Lubet nonnulla congerere, pace eorum qui verborum aucupium hoc cum contemptu appellent, caventes scilicet ne quid aesthetica quae

Similiter Welcker iure versus 971—972 versui 492 continuo subiunxisse videtur. His de causis existimo priorem chrestomathiae partem e duabus saltem chrestomathiis petitam esse. Concludo circa vs. 756 primae pristinarum chrestomathiarum finem, circa vs. 769 secundae initium, a vs. 1231 tertiae initium indicari. Ceterum de chrestomathiae compagine vid. Welck. p. CV sqq., Lehrs Quaestt. Epic. p. 212 sqq., Nietzsche p. 171 sqq.

---

dicitur detrimenti capiat. Quasi vero sensus e mendoso scripto plus delectationis et voluptatis quam ex emendato capere possint.

vs. 138 *καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν.*

Scribatur *καὶ δοκέων*, nam *τε* supervacaneum est et proxime antecedit hoc:

πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκεν.

vs. 279 *εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν·*

Corrigatur *εἰκός τοι*, ut coniecit Bergk et Mut. correxit, nam *τὸν* abundat et haec sedes particulae *τοι* est propria.

vs. 385 *ἥτ' ἀνδρῶν παράγει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην·*

Legatur *ἥτ' ἀνδρὸς*, nam statim sequitur:

τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν.

vs. 577 *ῥήδιον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακὸν ἢ 'κ κακοῦ ἐσθλόν.*

Immo postulatur comparativus *ῥήϊον.*

vs. 965 *πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες*
κρύπτουσ' ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.

Quia non *ἐντίθεσθαι*, sed *τίθεσθαι θυμόν* dicitur, dirimatur *κρύπτουσιν θέμενοι.*

vs. 1137 *ᾤχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός, ᾤχετο δ' ἀνδρῶν*
Σωφροσύνη Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον·
ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους.

Vitiosum est *δίκαιοι*. Memor eorum quae scripsit Cobet N. L. p. 527, suadeo ut legatur *βιαίοις.*

vs. 1249 *Παῖ, σὺ μὲν αὔτως ἵππος, ἐπεὶ κριθῶν ἐκορέσθης,*
αὖθις ἐπὶ σταθμοὺς ἤλυθες ἡμετέρους.

Inter hexametrum et pentametrum Bergk notam lacunae posuit. Mut. pro *αὔτως* exhibet *αυτως*. Non est lacuna. Comparatur puer cum equo. Pone spiritum asperum in secunda syllaba vocabuli *αυτως* et divide *αὖθ' ὥς*. Iteratur particula eandem ob causam ob quam *ἄν* iterari solet.

1323 *Κυπρογένη, παῦσόν με πόνων, σκέδασον δὲ μερίμνας*
θυμοβόρους, στρέψον δ' αὖθις ἐς εὐφροσύνας.

Abundat *σ* in *στρέψον.*

vs. 1343 *τλήσομαι οὐ κρύψας ἀεκούσια πολλὰ βίαια·*
οὐ γὰρ ἐπ' αἰκελίῳ παιδὶ δαμεὶς ἐφάνην.

Deleta molesta praepositione, restituatur *ἀεικελίῳ.*

VI.

Restat ut nonnullos locos singulatim tractem.

vs. 83 *Οὐ τόσσους χ' εὕροις διζήμενος οὐδ' ἐπὶ πάντας*
ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
οἶσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν
αἰδώς, οὐδ' αἰσχρόν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.

Bergkio visum est *οὐ τόσσους χ' εὕροις* scribere pro *τούτους οὐκ*, quod praebet Mutinensis. Certe opus est particula, quae optativi vim terminet. Distracto *οὐκ* in duas syllabas, emicat *κε*, quod ipsum postulatur. Igitur scribendum est *τούτους οὐ χ' εὕροις κτέ.* Sententia est: *μία ναῦς τούτους ἂν πάντας ἄγοι, οἷς κτέ.* Hinc apparet *τόσσους* tolerari non posse. Petreius Tiaras vertit:

vix etiam, magnum quamvis peragraveris orbem,
invenies totidem, quot ratis una vehat,
quorum frons oculique gerant et lingua pudorem
et quos ad facinus non agat aeris amor.

Praestat vertere: *vix illos*, cet.

---

vs. 105 *Δειλοὺς εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·*
ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς,
οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων βαθὺ λήϊον ἀμῷς,
οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν εὖ πάλιν ἀντιλάβοις·
ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἢν δ' ἓν ἁμάρτῃς,
τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

Poeta dicit: »apud malos omnis beneficiorum gratia aeque vana est ac si quis in mari sementem faciat. Nam nihil metas si mari semina mandes, nec quidquam invicem proficias si de malis bene merearis. Etenim mali insatiabiles sunt, et ubi minimum peccaveris gratia omnium, quae antea benigne feceris, evanuit.'' Hucusque difficultas est nulla,

nisi quod pro *ἀντιλάβοις* exspectes *ἀντιπάθοις*, id quod Lorey coniecit. Quid vero significat *ἐπαυρίσκουσι παθόντες*? Verbum *ἐπαυρίσκειν* per se, cuius medium genus multo usitatius est, idem significat atque *ἀπολαύειν*, *fructum*, *gaudium capere ex aliqua re.* Refert scire *unde* fructus percipiatur. Id ipsum latet in participio *παθόντες*. Vide num lucem afferat locus Solonis, fragm. 4 vs. 5 sqq.:

αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν
ἀστοὶ βούλονται χρήμασι πειθόμενοι,
δήμου θ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον
ὕβριος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν·
οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον οὐδὲ παρούσας
εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ.

Praeterea recordare Homerum:

σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.

Boni *τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παρόντων.* Interpretor: »Boni vero tum *in praesentia* beneficiis maxime fruuntur, tum *postea* debitam gratiam referunt [1]).''

---

vs. 299 *Οὐδεὶς λῇ φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται,*
οὐδ' ᾧ κ' ἐκ γαστρός, Κύρνε, μιῆς γεγόνῃ.

Omnes codices praeter Mutinensem exhibent *οὐδ' ἐθέλει*; Mut. *οὐδεὶς δή*. Doricam formam *λῇ* excogitaverunt Bergk et Sauppe. Praefero codicum lectionem. Sed verbum *ἐθέλει*

[1]) Bergk ad hunc locum annotat: "*ἐπαυρίσκουσι* insolens activa forma, nec sententiae, quae requiritur, convenit verbum: nam aut dixerat poeta: *boni quovis beneficio contenti sunt* (*ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον*), quam sententiam aegre ex corruptis verbis restituas, aut: *boni vel mala, quae ipsis illata sunt, non curant.* Itaque coniicio *τὸ μέγιστον ἐλαφρίζουσι παθόντες*, nam *ἐλαφρίζειν* videtur idem esse, quod *ἐν ἐλαφρῷ ποιεῖσθαι*, *parvi ducere, haud gravate ferre*, uti est apud Herodot. I, 118: *καὶ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην*, adde III 154. Eodemque modo interpretor illud Archilochium apud Euseb. Praep. Ev. XV 4: *ἐν τῷ κάθημαι σὴν ἐλαφρίζων μάχην.* Ahrens *ἀμαυρίσκουσι* coniecit, Emperius *ἐπαμπίσχωσι*, Hartung *τὰ μέγιστ' εὖ παῦρ' ἴσκουσι.*"

suo subiecto caret. Hoc petendum est e pentametro. Nam pentametrum non refertur ad ἀνδρὶ, quoniam ἀνὴρ hoc loco nihil aliud significat quam τὶς, et exceptio negata coniungenda est cum negatione. Pro ᾧ κ' Mut. habet ὠκ'. Ex his litteris meo iure protraho ὅς κ'. Itaque non opus erit ulla mutatione et omnia recte sese habebunt, si scripseris:

οὐδ' ἐθέλει φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται,
  οὐδ' ὅς κ' ἐκ γαστρός, Κύρνε, μιῆς γεγόνῃ.

»Si quis in calamitatem incidit, huic, Cyrne, ne germanus frater quidem vult amicus esse."

---

vs. 639 Πολλάκι παρ δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὖ ῥεῖν
  ἔργ' ἀνδρῶν, βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγεντο τέλος.

Pro εὖ ῥεῖν vulgo legitur εὑρεῖν; Bergk, Ahrens et Emperius coniecerunt εὖ ῥεῖν. Etiamsi graece dici posset ἔργ' ἀνδρῶν εὖ ῥεῖ, tamen illorum coniectura improbanda esset. Nam sententia prorsus contrarium poscit. Etenim non est oppositio inter duas partes sententiae, sed posterior pars superiorem complet. Res exigit verbum idem significans atque ἀπόλλυσθαι. Levissima mutatione ex εὑρεῖν fit ἔρρειν, *pessumire*, *interire*. Poetam dicere arbitror: »saepe accidit ut res humanae praeter spem intereant, et consilia successu saepe carent."

---

vs. 659 Οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦθ', ὅτι μήποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται·
  θεοὶ γάρ τοι νεμεσῶσ', οἷσιν ἔπεστι τέλος·
καὶ πρῆξαι μέντοι τι· καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγεντο,
  καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ· καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ
αἶψα μάλ' ἐπλούτησε· καὶ ὃς μάλα πολλὰ πέπαται,
  ἐξαπίνης πάντ' οὖν ὤλεσε νυκτὶ μιῇ.
καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
  ἕσπετο, καὶ τιμῆς καὶ κακὸς ὢν ἔλαχεν.

Eadem cantilena canitur vs. 133—140, 161—164, 585—590, 1075—1078. Omnia perspicua sunt praeter verba καὶ

πρῆξαι μέντοι τι[1]). Haec intelligi non prius possunt, quam cum proximis coniungantur. Tum demum apparet infinitivum *πρῆξαι* pendere ex eo quod in *μέντοι τι* lateat. Syllaba *τι* indicat terminationem dativi. Quae litterae saepe confunduntur? Quo ducunt vs. 1075 et 1076:

πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν
γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.

Nempe eo ut legendum esse videatur:

καὶ πρῆξαι μέλλοντι καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγεντο,
καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ·

---

vs. 1097 *Ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι ὥστε πετεινὸν*
ἐκ λίμνης μεγάλης, ἄνδρα κακὸν προφυγών,
βρόκχον ἀπορρήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτὼν
ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐπιφροσύνην.
Ὅστις σοι βούλευσεν ἐμεῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
οἴχεσθαι προλιπόνθ' ἡμετέρην φιλίην.

Cum qua ave sententia postulat ut poeta se comparet? Nonne cum ea quae ceteras superet velocitate? Opus est ut haec avis definiatur. Definitio latet in *λίμνης*. Mihi videtur poeta voluisse *πετεινὸν ἐκ Λιβύης*[2]). Obstat quidem quod adiectivum *μεγάλη* substantivo *Λιβύη* non solet attribui, sed poeta sequioris est aetatis et sane *Λιβύη* potius *μεγάλη* quam *μικρά* dicenda est. Apud scriptores soluti sermonis eadem avis appellatur *στρουθὸς Λιβυκός*. Vid. Aristot. de partt. anim. II, 14; IV, 12 fin.; IV, 14 init.; de gen. an. III, 1 med. Neque poenitebit contulisse Xen. Anab. I, v, 3. At altero etiam vitio locus laborat. Uter *βρόκχον ἀπέρρηξε*? *Ἀνὴρ κακὸς* an poeta? Quo refertur *ὅστις*? Duo disticha locum mutarunt. Totum carmen redigendum esse censeo in hunc ordinem:

Ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι ὥστε πετεινὸν
ἐκ Λιβύης μεγάλης, ἄνδρα κακὸν προφυγών,

---

[1]) Brunck *χρὴ πρῆξαι*, Hartung *καὶ πρῆξαι μεμαῶτί τι κἀκ κακοῦ*.

[2]) Bergk antea scripsit *ἐκ λινέης μεγάλης*, in tertia edit. coniecit *ἐκ ξυλίνης καλιῆς*; Hermann *ἐκ λόχμης μ.*, Orelli *ἐκ λύμης μ.* —

ὅστις σοι βούλευσεν ἐμεῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
  οἴχεσθαι προλιπόνθ' ἡμετέρην φιλίην,
βρόκχον ἀπορρήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτὼν
  ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐπιφροσύνην.

---

vs. 1369 Παιδὸς ἔρως καλὸς μὲν ἔχειν, καλὸς δ' ἀποθέσθαι·
  πολλὸν δ' εὑρέσθαι ῥήτερον ἢ τελέσαι.
μυρία δ' ἐξ αὐτοῦ κρέμαται κακά, μυρία δ' ἐσθλά·
  ἀλλ' ἔν τοι ταύτῃ καί τις ἔνεστι χάρις.

Quid vult poeta quodammodo iucundum esse? *Suspensum esse inter spem et metum.* Num id exprimitur verbis *ἔν τοι ταύτῃ*? Non est dubium quin haec verba corrupta sint. Variis virorum doctorum coniecturis [1]) lubet novam addere. Coniicio legendum esse:

ἀλλὰ ταλαντείῃ καί τις ἔνεστι χάρις.

Coniecturam meam illustrat Plato Crat. 395 D, ubi Socrates dicit: *τῷ δὲ Ταντάλῳ καὶ πᾶς ἂν ἡγήσαιτο τοὔνομα ὀρθῶς καὶ κατὰ φύσιν τεθῆναι, εἰ ἀληθῆ τὰ περὶ αὐτὸν λεγόμενα. ΕΡΜ. Τὰ ποῖα ταῦτα; ΣΩ. Ἅ τέ που ἔτι ζῶντι δυστυχήματα ἐγένετο πολλὰ καὶ δεινά, ὧν καὶ τέλος ἡ πατρὶς αὐτοῦ ὅλη ἀνετράπετο, καὶ τελευτήσαντι ἐν Ἅιδου ἡ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ λίθου ταλαντεία θαυμαστῶς ὡς ξύμφωνος τῷ ὀνόματι· κτέ.*

---

[1]) Bergkio scribendum videtur ἀλλὰ δοιῇ ταύτῃ, antea coniecit ἀλλ' ἐν τῇδ' ἄτῃ (vel ἀνάτῃ), Ahrens λύπῃ, Emperius ταὐτῷ', Orelli παύλῃ, Nauck ἀλλ' ἔν τοι γ' ἄτῃ.

APPENDIX.

Collatio codicis Mutinensis, quam memoravi, pertinet a vs. 1 usque ad vs. 528, a vs. 1032 usque ad 1038, et a vs. 1054 usque ad finem. Notabo discrepantiam lectionis, quae est inter hanc collationem et *editionem* Bergkianam. Quo melius et accuratius haec collatio cum *Bergkiana collatione*, quae maiori editioni subiecta est, componatur, ne levissimas quidem res omittam.

1 λητοῦσ υἱὲ, B Λητοῦς υἱέ,

3 πρῶτον τε, B πρῶτον σὲ

5 λητὼ, B Λητώ; ubique nomina propria minusculis litteris scribuntur.

6 ῥαδινῆισ, B ῥαδινῆς

7 ἐπι, B ἐπὶ; τροχοείδεϊ, B τροχοειδέϊ

11 διὸς, B Διός

12 εἴσαθ', B εἴσαθ'; θοῆσ, B θοαῖς

13 ἀπο, B ἀπὸ

14 θεᾶ sequente rasura, B θεά; μικρὸν, B σμικρόν

17 καλὸν, B καλόν; ἐστὶ, B ἐστί; ἐστί, B ἐστίν

24 ἀστοῖσιν δ'οὔπω; B ἀστοῖς τοῖσδ' οὔπω; αδεῖν, B ἁδεῖν

25 θαυμαστὸν, B θαυμαστόν; πολυπαίδη (et sic ubique), B πολυπαΐδη

29 πεπνυ ο, ut inter υ et ο littera σ sit in rasura, B πέπνυο; ἀδίκοισι, B ἀδίκοισιν

33 *μετά*, B *παρά*
35 *διδάξεαι*, B *μαθήσεαι*; *κακοῖσι*, B *κακοῖσιν*
36 *συμμισγῆϊς*, B *συμμίσγῃς*
39 *τέκη*, B *τέκῃ*
41 *οἶδε*, B *οἶδε*
42 *εἰσ*, B *ἐς*
44 *άδηι*, B *ἅδῃ*
45 *φθείρουσι*, B *φθείρωσι*; *δικαστ' αδικοισι διδοῦσι*, B *δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν*
47 *ἀτρεμέεσθαι*, B *ἀτρεμιεῖσθαι*
49 *φιλανδράσι*, B *φίλ' ἀνδράσι*
50 *δημοσιῶι*, B *δημοσίῳ*
51 *στάσιεστε*, B *στάσιές τε*
52 *μούναρχοι*, B *μούναρχος*; *ἄδοι*, B *ἅδοι*
54 *οἱ πρόσθ'* corr. *ἢ πρόσθ'*; B *οἳ πρόσθ'*
55 *πλευραῖσι*, B *πλευρῇσι*
57 *εἶσ'*, B *εἴσ'*
59 *ἐπαλλήλοισι*, B *ἐπ' ἀλλήλοισι*
62 *οὔνεκα*, B *εἵνεκα*; *μὴδέμιῆσ*, B *μηδεμιῆς*
65 *γνώση*, B *γνώσῃ*
66 *ἔργοισι*, B *ἔργοισιν*; *ἐπ'*, B *ἔπ'*
67 *δόλουσ ἀπάτασ*, B *δόλους τ' ἀπάτας*
68 *σωιζόμενοι*, B *σῳζόμενοι*
70 *ἐθέλησ*, B *ἐθέλῃς*
71 *μογήσασ*, B *μογῆσαι*
72 *ποσσὶ*, B *ποσσίν*; *ἐκτελέσα* corr. *ἐκτελέσας*, B *ἐκτελέσαι*
73 *πᾶσι*, B *πᾶσιν*
83 *τουτουσ οὐχ ευροισ*, B *οὐ τόσσους χ' εὕροις*; *οὐδεπὶ*, B *οὐδ' ἐπὶ*
85 *γλώσση*, B *γλώσσῃ*
86 *ἐπὶ*, B *ἔπι*
87 *ἔπεσι*, B *ἔπεσιν*; *ἄλληι*, B *ἄλλας*
88 *καὶ σοὶ*, B *καί σοι*
89 *ἤ με*, B *ἀλλά*
92 *δεινὸσ*, B *δειλός*
93 *ἄν*, B *ἢν*; *ἐπαινήση*, B *ἐπαινήσῃ*
94 *ἄλλην*, B *ἄλλῃ*; *ἵησι*, B *ἵῃσι*

95 τοιοῦτοσ τοι, B τοιοῦτός τοι

96 λώϊα, B λῷα

99 ἀντι, B ἀντὶ; ἐνι, B ἐνὶ

100 ποτεμου, B ποτ' ἐμοῦ

102 ἐστ', B ἔστ'

104 μεταδοῦναι θέλοι, B μεταδοῦν ἐθέλοι

115 βρώσιοσ, B βρώσιός

118 ἔστι περιπλεονοσ, B ἐστὶ περὶ πλέονος

119 ἄσχετοσ, B ἄνσχετος

120 ῥάδιον, B ῥᾴδιον

121 ἐνι, B ἐνὶ; λελήθη, B λελήθῃ

123 βροτοῖσι, B βροτοῖσιν

125 οὐδὲ γάρ, B οὐ γὰρ ἂν; οὔτε, B οὐδὲ

132 οἴσ, B τοῖς

139 ὅσσα θέλῃισιν, B ὅσσ' ἐθέλῃσιν

146 πασσάμενοσ, B πασάμενος

147 ἀρετή ἐστι; B ἀρετή'στιν

149 δίδωσι, B δίδωσιν

151 κακῶι, B κακὸν

152 ουμελλει, B οὖ μέλλει; μηδεμίην, B μηδεμίαν; θεμενοῦ, B θέμεναι

154 ἀνθρωπων, B ἀνθρώπῳ

155 θυμόφθορον, B θυμοφθόρον

157 ἐπιρρεπι, B ἐπιρρέπει; ἄλλωι, B ἄλλως

160 χ'ἡμέρη, B χἠμέρῃ; τελει, B τελεῖ

162 γίγνεται, B γίνεται

167 ἀλλ', B ἄλλ'

169 τιμῶσιν ὁ, B τιμῶσ', ὃν

171 θεοῖσιν ἐπικράτοσ, B θεοῖς ἐστιν ἔπι κράτος

173 δάμνῃισι, B δάμνησι

176 ῥιπτειν. B ῥιπτεῖν; καθηλιβάτων, B κατ' ἠλιβάτων

178 ερξαι, B ἕρξαι

179 ἐπιγῆν, B ἐπὶ γῆν

189 χρήματα μέν, B χρήματα γάρ; ἐκκοῦ, B ἐκ κακοῦ

192 συγγαρ, B σὺν γὰρ

196 ἐντύνει, B ἐντύει

197 ό, B ὃ; συνδικη, B σὺν δίκῃ; ἀνδρι γενηται, B ἀνδρὶ γένηται

198 καθαρώσ, B καθαρῶς; τελεθει, B τελέθει
199 ειδ', B εἴδ'; παρακαιρὸν, B παρὰ καιρὸν
200 εἰθ' B εἴθ'; παρ' το δικαιον, B παρ τὸ δίκαιον; ἑλῶν, B ἑλών
201 κερδοσ δοκει· ες δε, B κέρδος δοκεῖ, ἐς δὲ
202 αὖθισ εγεντο, B αὖθις ἔγεντο·
203 ἔτ' αὐτοὺσ, B ἐπ' αὐτοῦ
206 ἐπεκρέμασεν, B ὑπερκρέμασεν
208 εζετο, B ἕζετο
209 οὐδείσ τοι, B οὐκ ἔστιν
210 τησ, B τῆς; ἐστι, B ἐστὶν
211 οἶνον τοι, B οἶνόν τοι; πολὺν, B πουλὺν
212 αγαθοσ. B ἀγαθός
213 θυμὲ, B Κύρνε; κατα παντασ ἐπιστρεφε, B κάτα πάντας ἐπίστρεφε
215 ποτι πέτρη, B ποτὶ πέτρῃ
216 προσομιλησει, B προσομιλησῃ
217 τήνδ', B τῇδ'
218 κρείσσων, B κρέσσων; B γίγνεται, B γίνεται; ατροπιησ, B ἀτροπίης
222 ἔχειν corr. ἔχει, B ἔχειν
223 εστι, B ἐστί; βεβλα^{μ}μένοσ; B βεβλαμμένος
225 κακοκερδιησιν, B κακοκερδίῃσιν
226 άπιστοι αδον, B ἄπιστοι ἅδον
227 ἀνθρώποισι, B ἀνθρώποισιν
230 χρήματα τοι, B χρήματά τοι; γινεται, B γίνεται
232 ἄλλοτε τ' ἄλλοσ ἔχει, B ἄλλοτε ἄλλος ἔχει
235 ἐπιτρέπει, B ἔτι πρέπει; σωιζομένοισι, B σωζομένοισιν
236 ἀλλ' ώσ, B αὐλὸς; κύρνε αλωσομενη, B Κύρν' ἐν ἁλωσομένῃ
237 επαπείρονα, B ἐπ' ἀπείρονα
238 πωτήσει, B πωτήσῃ; καταγῆν, B καὶ γῆν; ἀειρόμενοσ, B ἀειράμενος
239 θοίνησ, B θοίνης
240 στόμασι, B στόμασιν
241 λιγυφθόγγοισι, B λιγυφθόγγοις
242 λίγεα, B λιγέα
244 βῆσ, B βῆς; εἰσ αιδαο δομουσ, B εἰς 'Αΐδαο δόμους

245 οὐδέποτ', B οὐδὲ τότ'
247 καθελλαδα, B καθ' Ἑλλάδα
251 πᾶσι διόσ, B πᾶσι γάρ; ἀοιδῆι, B ἀοιδή
252 ἔσση, B ἔσσῃ; ὄφρ' ἂν γῆ, B ὄφρ' ἂν ᾖ γῆ
253 παρασεῦ, B παρὰ σεῦ
255 λώϊστον, B λῷστον
256 πρᾶγμα, B πρῆγμα; ἐρᾶτο, B ἐρᾷ, τὸ
260 ἀπωσαμένη, B ὠσαμένη
261 επει παρα παιδι τερεινη, B ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερείνῃ
264 ὡσθαμα, B ὥσθ' ἅμα; θ'υδρευει, B θ'ὕδρευει; μεγοωσα φερει, B με γοῶσα φέρει
265 περι, B περὶ; λαβὼν αγκῶν ἐφίλησα, B βαλὼν ἀγκῶν' ἐφίλησα
266 ἀποστόματοσ, B ἀπὸ στόματος
267 γνῶτ' εἴ τοι πενιη τε, B γνωτή τοι πενίη γε; περεοῦσα, B περ' ἐοῦσα
269 πάντη γαρ τουλασσαν εχει· πάντη δ'επιμυκτοσ, B πάντη γὰρ τοὔλασσον ἔχει, πάντῃ δ' ἐπίμυκτος
270 πάντη, B πάντῃ; ἔνθάπερ, B ἔνθα περ
272 καν νεότητ', B καὶ νεότητ'
274 ἐστι, B ἐστὶ
275 ἐπιθρεψαιο, B ἐπεὶ θρέψαιο
276 ει καταθηισ πολλ', B ἐγκαταθῇς πόλλ'
278 ἐσερχόμενον, B ἐπερχόμενον
279 εἰκοστον corr. εἰκοστοι, B εἰκὸς τὸν
281 ἀπαλαμνα βροταὶ παραπόλλ' ανελέσθαι, B ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πόλλ' ἀνελέσθαι
282 ηγεῖσθαί, B ἡγεῖσθαί; τιθει, B τίθει
283 ποδατόνδε, B πόδα τῶνδε
284 μηθ' ορκωι, B μήθ' ὅρκῳ
285 ει ζῆν ἐθέλη, B εἰ Ζῆν' ἐθέλῃ
286 πιστα, B πιστὰ
288 ωσδετοσωσαι εἰ, B ὡς δέ τὸ σῶσαι οἱ
290 ἀνδρῶηγεονται, B ἀνδρῶν· ἡγέονται; εκτραπελοισι, B ἐκτραπέλοισι
292 γην κατα πασαν, B γῆν κατὰ πᾶσαν
294 αἵρει, B ἀγρεῖ

296 οισι παρημελεται, B οἷσι παρῇ, μέλεται
297 πάντασ, B πάντες; δεπιμιξισ, B δ' ἐπίμιξις
299 οὐδεὶσ δή, B οὐδεὶς λῇ; ἐπῆν, B ἐπὴν
300 οὐδ' ωκ' ἐκ B οὐδ' ᾧ κ' ἐκ; γεγονη, B γεγόνῃ
301 απηνησ, B ἀπηνής
302 λατρισι και, B λάτρισι καὶ
303 αγαθὸν, B ἀγαθὸν; ατρεμιζειν, B ἀτρεμίζειν
304 εσορθα * α * ησ, B ἐς ὀρθὰ βάλῃς
305 τοι κακοι, B τοὶ κακοί; κακοι ἐκ γαστρος, B κακοὶ ἐκ γαστρὸς
306 ἀνδρεσσι, B ἄνδρεσσι; συνθεμενοι, B συνθέμενοι
307 δεῖλ', B δείλ; ἐμαθον, B ἔμαθον
309 εν μεν, B ἐν μέν
310 δε μιν, B δέ μιν; απεοντα δοκει, B ἀπεόντα δοκοῖ
311 εισ δε φεροι τα, B εἰς δὲ φέροι τὰ; θύρηιφι καρτεροσ, B θύρηφι δὲ καρτερος
318 et 319 omittuntur
323 σμικρᾶ, B σμικρᾷ
324 διαβολίηι, B διαιβολίῃ
325 ἁμαρτωλῆῖσι, B ἁμαρτωλοῖσι; χολῶτο, B χολῷτο
330 εὐθείη, B ἰθείῃ
332 τα, B τά
post versum 332 repetuntur 209—210
209 οὐκ εστι, B οὐκ ἔστιν
210 εστιν, B ἐστὶν
336 κύρν' ἕξεισ, B ἕξεις, Κύρν'
337 τισὶν, B τίσιν
339 χ'οὕτωσ, B χοὕτως
340 εἰ, B εἴ; κίχηι, B κίχοι
342 ἀντι, B ἀντὶ
344 ἀντανιῶν, B ἀντ' ἀνιῶν
346 οἵ τ' ἅμα, B οἵ τἀμὰ
347 χαραδρῆν, B χαράδρην
348 χειμαρρωι ποταμωι, B χειμάρρῳ ποταμῷ
349 ἐπι, B ἐπί
351 δειλη, B δειλή; μένει, B μένεις
352 μ' ἠνδὴν, B μὴ λὴν
353 μηδεμεθημέων, B μηδὲ μεθ' ἡμέων

355 επεικ᾽ ἐσθλοῖσιν, A ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν
356 οὗτεσε, B εὖτέ σε; μοιρ᾽ B μοῖρ᾽
357 ὡσ δε, B ὡς δέ; ελαβεσ κακον ωσ δε, B ἔλαβες κακόν, ὥς δὲ
358 πειρω, B πειρῶ; θεοῖσ, B θεοῖσιν
359 μηδε λιην επιφαινε, B μηδὲ λίην ἐπίφαινε; επιφαίνειν, B ἐπιφαίνων
361 κραδιη, B κραδίη
362 αποτινυμενου, B ἀποτινυμένου
363 ὅταν ὑποχείριοσ, B ὅταν δ᾽ ὑποχείριος
364 τίσαι, B τῖσαι
365 ᾽ἴσχι νόωι, B ἴσχε νόον; γλώσσησ δε το, B γλώσσῃ δὲ τὸ; ἐπέστω, B ἐπέσθω
366 κραδιη οξυτερη, B καρδίη ὀξυτέρη
367 οὐ δυναμαι γνῶναι νόον ἀστῶν, B ἀστῶν δ᾽ οὐ δύναμαι γνῶναι νόον
368 ἀνδρανω, B ἁνδάνω; γαρ, B γὰρ; ερδων, B ἕρδων
369 δε, B δέ
370 ἀσοφῶν, B ἀσόφων
371 ὑπαμαξαν, B ὑπ᾽ ἄμαξαν
377 τόλμα, B τολμᾷ
378 ταύτηι, B ταὐτῇ; τὸνδε, B τόντε
379 ἐπι σωφροσύνην, B ἐπὶ σωφροσύνην; τερφθῆι, B τρεφθῇ
381 οὐδετι κεκριμενον, B οὐδέ τι κεκριμένον; ὅστισ, B ἐστι
382 ἥντιν᾽, B ἥν τις; άδοι, B ἅδοι
383 τοι, B τοὶ
384 ἰσχοντεσ, B ἴσχονται
385 ταδικαια, B τὰ δίκαια
386 ανδρῶν παραγει, B ἀνδρῶν παράγει
387 ὑπανάγκησ, B ὑπ᾽ ἀνάγκης
389 δη κακα πολλα, B δὴ κακὰ πολλὰ
395 οὗτεπερ, B οὔ τέ περ
396 ιθειαγνωμη στηθεσσιν ἐμπεφύιηι, B ἰθεῖα γνώμη στήθεσιν ἐμπεφύῃ
397 ἀγαθοῖσι, B ἀγαθοῖσιν
398 τα τε καὶ τα φερειν, B τά τε καὶ τὰ φέρειν
400 ἐντράπελ᾽, B ἐντρέπευ; ἀλευάμενον, B ἀλευάμενος
402 ἐργμασιν, B ἔργμασιν

407 σοι, B τοι
408 ει αμεινω (e versu seq.), B ἔτυχες
408 ουδενα, B οὐδένα; παισι, B παισὶν; καταθήσει, B καταθήσῃ; αμείνω, B ἀμείνω
413 ουδεμετ' οἶνοσ, B οὐδέ με οἶνος; οὕτω, B οὕτως
414 περι, B περὶ
415 οὐδὲν ὅμοιον, B οὐδέν' ὁμοῖον
416 ὅτω, B ὅτῳ; ενεστι, B ἔνεστι
417 εσ βασανον, B ἐς βάσανον
419 πολλα με, B πολλά με; ὑπανάγκησ, B ὑπ' ἀνάγκης
420 ἡμετέρην, B ὑπετέρην
421 γλώσση; B γλώσσῃ; ουκ επικειντaι, B οὐκ ἐπίκειντaι
422 ἁρμοδιαι, B ἁρμόδιαι; πολλὰμεληταμελει, B πόλλ' ἀμέλητα μέλει
424 ἐξελθὼν, B ἐξελθὸν
426 ηελίου, B ἠελίου
429 φαῦσαι, B φῦσαι
430 ουδειστοῦτό γε πεφρασατο, B οὐδείς πω τοῦτό γ' ἐπεφράσατο
431 ότισ, B ᾧ τις; κ'ακοῦ, B κὰκ κακοῦ
433 ἀτειράσ, B ἀτηράς
436 ἐγέντο, B ἔγεντο
438 ποιήσει, B ποιήσεις
439 φυλακηῖσι, B φυλακῇσιν
440 τῶν, B τὸν; κϊδιον, B ἴδιον; ουδεν επιστρεφεται, B οὐδὲν ἐπιστρέφεται
441 ἐστι πανόλβιοσ, B ἐστὶν ἀνόλβιος
442 τολμα ἑχων, B τολμᾷ ἔχων; επιδηλοσ ὀμῶσ, B ἐπίδηλος ὅμως
444 ἔχων μίμνειν, B ὁμῶς μίσγειν
445 επιτολμαν, B ἐπιτολμᾶν
447 ἀπάκρησ, B ἀπ' ἄκρης
449 δ' εμεπᾶσιν επ εργμασιν, B δέ με πᾶσιν ἐπ' ἔργμασιν
450 ϊδειν, B ἰδεῖν
451 άπτεται, B ἅπτεται.
452 αἰει δ ανθοσ, B αἰεὶ δ' ἄνθος
453 ωνθρωπ'., B "Ὤνθρωπ'
455 τῶνδὲ, B τῶνδε
457 σύμφρον ἔνεστι, B σύμφορόν ἐστί

458 πειθεται ώσ ακατοσ, B πείθεται ὥστ' ἄκατος
461 επαπρηκτοισι νοον εχε· μηδε, B ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον ἔχε, μηδὲ
462 γινεται, B γίνεται
463 ευμαρεωιστοι, B εὐμαρέως τοι
464 ἔπει corr. ἔπι, B ἔπι
465 τοι, B σοι
466 κερδοσ, B κέρδος; ὅτ', B ὅτ'
467 μηδ' ένα τωνδ αεκοντα μενειν κατερυκε, B μηδένα τῶνδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε
468 μηδε, B μηδὲ; εθελοντ' ϊεναι, B ἐθέλοντ' ἰέναι
469 μηδ ευδοντ', B μήθ' εὕδοντ'; σιμωνιδη, B Σιμωνίδη
470 ἐλῃ, B ἕλῃ
471 μηδε, B μήτε; αγρυπνεοντα, B ἀγρυπνέοντα
476 οὔκαδ', B οἴκαδ'
477 ωσ, B ώς
482 ερδων, B ἕρδων; ὅτ' αν, B ὅταν
483 πριν εὼν σωφρων τοτε, B πρὶν ἐὼν σώφρων, τότε
484 γινωσκων μη, B γινώσκων, μὴ
485 ή, B ἤ
488 τουνεκάτοι, B τοὔνεκά τοι
490 επι, B ἐπὶ
491 αἰνεῖσθαι, B ἀρνεῖσθαι; οιδασ, B οἶδας; δε, B δέ
492 πολλὸν, B πολλὰς
493 παρα, B παρὰ
494 εριδοσ δῆν απερυκόμενοι, B ἔριδος δῆριν ἐρυκόμενοι
495 εἶσ το μεσον, B ἐς τὸ μέσον; ενὶ, B ἐνὶ; συνάπατι, B συνάπασιν
496 χ' ούτωσ, B χοὔτως; άχαρι, B ἄχαρι
498 πίνητ' ύπερ, B πίνῃ ὑπὲρ
499 et 500 omittuntur
501 μετρον ήρατο, B μέτρον ἤρατο
502 ώστε, B ὥστε; και πριν, B καὶ πρὶν
503 βεβιᾶται, B βιᾶται
504 γνώμησ, B γλώσσης
505 το δε, B τὸ δὲ
508 και μεγ, B καὶ μέγ'

512 ἐνθαδ' επουδεν, B ἐνθάδ' ἐπ' οὐδὲν
513 υπο, B ὑπὸ
515 τὰ ἄριστα παρεξομεν ἠν, B τἄριστα παρέξομεν ἤν; ελθηι, B ἔλθῃ
516 κατακεισωσφιλοτητο, B κατάκεισ' ὡς φιλότητος
517 μείζω, B μεῖζον; των, B τῶν; αποθήσομαι, B ἀποθήσομαι
523 εῦ, B εὖ; δε, B δὲ
521 απολείπειν, B ἀπολείπειν
522 πλέον ἔστ' B πλεόνεσσ'
523 βροτοι, B βροτοὶ
527 ὦιμοι, B Ὤμοι
528 επερχομένου, B ἐπερχομένου; τησδ' απονῖσομένησ, B τῆςδ' ἀπονισομένης.

1032 εχθει μηδ' εχθει μηδε, B ὄχθει μηδ' ἄχθου μηδὲ
1033 ευφρηνεθέλων, B εὔφραινε· θεῶν
1034 ουκ ἀν ρηΐδιοσ, B οὐκ ἂν ῥηϊδίως
1035 πορφυρεησ, B πορφυρέης
1036 ἔχη, B ἔχῃ
1037 τοι, B τοί; αγαθον, B ἀγαθὸν
1038 εμοι, B ἐμοὶ
post 1038 repetuntur 853—854
853 ηδεα μεν, B ἤδεα μὲν; πολυ λώιον ἤδη, B πολὺ λώϊα δὴ νῦν
854 ουδεμι' εστι, B οὐδεμί' ἔστι

1054 νόον ἐσθλὸν, B νόος ἐσθλὸς
1055 εμοί συ, B ἐμοὶ σύ
1056 μουσων, B Μουσῶν
1058 μενδ', B καὶ μὴν; αμφιπεριχτιοσιν, B ἀμφιπεριχτίοσιν
1059 τιμαγαραπόλλων οργην απατερθεν, B Τιμαγόρα πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν
1061 οἶ, B οἱ; ἔχουσι, B ἔχουσιν
1063 ἥβη, B ἥβῃ; παρα, B πάρα; ξυνομήλικι, B ξὺν ὁμήλικι; πάννυχον, B καὶ λῖθ'
1064 ερον, ιέμενον, B ἔρον ἱέμενον

1065 *μεταυλητῆροσ*, *μετ' αὐλητῆρος*
1066 *τούτων ουδεν· ἀλλ' επιτερπνότερον*, B *τούτων οὐδέν τοι ἀλλ' ἔπι τερπνότερον*
1068 *συν ευφροσύνηι*, B *σὺν εὐφροσύνῃ*
1070 *ουδήβησ*, B *οὐδ' ἥβης*
post 1070 repetuntur 877—878
877 *τέρπεό μοι*, B *ἥβα μοι*; *τινεσ*, B *τινὲς*
1073 *τοδ'*, B *τῷδ'*; *εφέπου*, B *ἐφέπου*; *τότε*, B *τοτὲ*
1074 *κρεισσόν*. B *κρεῖσσόν*
1076 *ὅποσ*, B *ὅπως*
1077 *προ δε*, B *πρὸ δὲ*
1078 *πειραταμηχανίησ*, B *πείρατ' ἀμηχανίης*
1081 *τέκοι*, B *τέκῃ*
post 1082 repetuntur 41—42 et 87—90
42 *εἰσ*, B *ἐς*
88 *καὶ σοὶ*, B *καί σοι*
89 *εἴ μ'*, B *ἤ μ'*
90 *ἐμφανέωσ*, B *ἀμφαδίην*
1083 *επιστρεψαντα*, B *ἐπιστρέψαντα*
1085 *δημωναξιοιδε*, B *Δημῶναξ*, *σὺ δὲ*; *φέρειν βαρυ ου γαρ επιστη*, B *φέρεις βαρυ· οὐ γὰρ ἐπίστῃ*
1086 *ερδειν οτι σοι μη καταθυμιον ἦι*, B *ἕρδειν*, *ὅ τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ*
1087 *δῖηι*, B *δίῃ*
1088 *ευρωτα*, B *Εὐρώτα*
1093 *ερδειν*, B *ἕρδειν*; *πρόσθεν χάριν*, B *πρόσθε χάριν*
1095 *δη*, B *δὴ*
1099 *βρόχον*, B *βρόκχον*
1104 *υμμ' απολεῖ*, B *ὕμμ' ἀπολεῖ*
post 1104 repetuntur 571—572
571 *κακόν*, B *κακὸν*
572 *ἀγαθοί*, B *ἀγαθῶν*
1106 *απεφθοσ εὼν*, B *ἄπεφθος ἐὼν*
1107 *οἴμοι*, B *Ὤμοι*
1108 *φιλοισ ὁ πόνοσ δειλα παθὼν γενοίμην*, B *φίλοισι πόνος δεινὰ παθὼν γενόμην*
1109 *αὔ*, B *αὖ*; *δε*, B *δὲ*

1111 δε, B δὲ
post 1114 repetuntur 619—620
619 πολλὰ δ' ἀμηχανιηισι κυλινδομαι, B πόλλ' ἐν ἀμηχανίησι κυλίνδομαι
620 ἀρχὴν, B ἄκρην
1115 μ' ὠνείδισασ. αλλα τεμεμοι, B μοι ὀνείδισασ· ἀλλὰ τὰ μέν μοι
1116 εστι, B ἔστι
1121 δίκηι, B βίον
1122 ἥβη, B ἥβη
1123 μίμνησκ' επεπονθα, B μίμνησκε· πέπονθα
1124 αιδεω μεγα, B 'Αΐδεω μέγα
1125 ανείλατο νηλεϊ, B ἀνείλετο νηλέϊ
1126 εὔφρων, B ἔμφρων
1127 δῆθ', B δήθ'; παρα, B παρὰ
1128 δειλαλεουσ τε μυχουσ, B δειμαλέους τε μυχούς
1135 ἀνθρώποισι μόνη, B ἀνθρώποις μούνη; ἔνεστι, B ἔνεστιν
1136 οὔλυμπον, B Οὔλυμπόνδ'
1141 ἔφθιτο, B ἔφθιται
1143 φῶσ, B φάος
1145 εὐχέσθω δὲ, B εὐχόμενόσ τε
1150 αἰσχρὰ, B ἐσθλὰ
1153 πλουτοῦντι, B πλουτεῦντι
1156 μηδεν εχοντι κακον, B μηδὲν ἔχοντι κακόν
1157 et 1158 omittuntur
1159 αὔτωσ, B αὔτως; ο, B ὁ; ουκ αποφεύγει, B οὐκ ἀποφεύγει
post 1160 repetuntur 1095 et 1096
1095 ὦ νέοι· οἱ νῦν ανδρεσ, B σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον; εμοι γε μεν, B ἐμοί γε μὲν; ανάγκη, B ἀνάγκη
1096 ταῦθ', B τοῦθ'; ερδειν, B ἕρδειν
1161 παισὶν καταθήσειν, B καταθήσειν παισὶν
post 1162 repetuntur 441—446
441 ἐστι πανόλβιοσ, B ἐστὶν ἀνόλβιος
442 τολμαι εχων, B τολμᾷ ἔχων; κ' ουκ επιδηλον ομῶσ, B κ' οὐκ ἐπίδηλος ὅμως
443 κακοῖσι, B κακοῖσιν
444 τε δόσεισ, B δὲ δόσεις

445 ἐπιτόλμαν, B ἐπιτολμᾶν
446 διδουσιν, B διδοῦσιν
1164 μεσσωι στηθεων εν συνετοισ, B μέσσῳ στηθέων ἐν συνετοῖς
post 1164 repetuntur 97—100 et 415—418
97 τοιοῦτόσ τοι ἀνὴρ ἔστω φίλοσ, B ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμοὶ φίλος
100 ποτεμου, B ποτ' ἐμοῦ
415 οὔτιν' ομοιον εμοι, B οὐδέν' ὁμοῖον ἐμοί; διζημενοσ, B διζήμενος
416 ότω μητισ ένεστι, B ὅτῳ μήτις ἔνεστι
417 βασανόν τ' ἐλθὼν, B βάσανον δ' ἐλθὼν; παρατριβόμενόστε μολιβδωι, B παρατρίβομαι ὥστε μολίβδῳ
418 υπερτερίησ, B ὑπερτερίης; ἄμμιν, B δ' ἄμμιν
1165 σύμμιγε, B σύμμισγε
1166 όδοὺσ τελεῆι, B ὁδοῦ τελέης
1169 εκκαχ'ετεριησ, B ἐκ καχεταιρίης
1170 μεγαλουσ ηλιτεσ, B μεγάλους ἤλιτες
1171 ἀρίστην, B ἄριστον
1172 ἄνθρωποσ, B ἀνθρώποις
1173 ὦ μάκαροσ τισ δήμῖν, B ὦ μάκαρ, ὅστις δή μιν; φρεσιν ἤ, B φρεσίν, ἤ
1177 ει κ' ειησ, B εἴ κ' εἴης; αεργοσ, B ἀεργός
post 1178 repetuntur 555—556
555 τολμᾶν χρὴ, B χρὴ τολμᾶν; εν αλγεσιν ἦτορ ἔχοντα, B ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα
557 πρόσ δὲ, B πρός τε
1180 ερδειν μητε λεγειν ἀσεβη, B ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ
1181 δετυρραννὸν, B δὲ τύραννον
post 1182 sequuntur 1185 et 1186, tum repetuntur 367 et 368, his subiunguntur 1183 et 1184
367 εχουσι, B ἔχουσιν
368 γαρ εὐ ερδων ανδάνω, B γάρ εὖ ἔρδων ἁνδάνω
1183 αγαθον; B ἀγαθός
1188 ἐπι, B ἐπὶ
1189 πεμπη, B πέμποι
1190 δώροισ * ουλόμενοσ, B δώροις βουλόμενος; προφύγηι, B προφύγοι

1193 δε ταπησιν ομοιον, B δὲ τάπησιν ὁμοῖον
1194 το ξύλον· ἠσκηρον γινεται, B τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίνεται
1195 μητι θεουσ επιορκοσ επόμνυθι, θ μήτι θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι; γαρ ανεκτον, B γὰρ ἀνυστόν
1196 αθανατουσ κρυψαι, B ἀθανάτους κρύψαι
1197 ορνιθοσ, B ὄρνιθος
1201 ἡνίοχοι, B ἡμίονοι; κυφὸν, B κύφων'; ἄροτρον, B ἀρότρου
1202 εἵνεκα, B εἵνεκα
1203 υπεμου, B ὑπ' ἐμοῦ
1205 τεθνειότοσ, B τεθνηότος; ανιώτο, B ανιῷτο
1206 θερμὰ βάλοι δάκρυα, B δάκρυα θερμὰ βάλοι
1208 ἀργαλέοσ γὰρ ἐὼν, B ἁρπαλέος παρεών; φιλοσ, B φίλος
1211 παιζουσ, B παίζουσα
1212 αργυρι συ μεν γαρ, B Ἀργυρί· σοὶ μὲν γάρ
1213 αλλὰ, B ἄλλα; κακα, B κακὰ; επει, B ἐπεὶ
1214 δουλοσυνη, B δουλοσύνῃ
1215 πολισ γε μεν εστι, B πόλις γε μέν ἐστι
1219 δυσμενῆ, B δυσμενεῖ
1220 explicit lib. I.

1231 μανιαισ ἐτιθηνήσαντο, B μανίαι σ'ἐτιθηνήσαντο
1232 ιλιου, B Ἰλίου
1234 οιλιαδησ, B Ὀϊλιάδης
1235 δαμασασ, B δαμάσας
1236 κραδίηι, B καρδίῃ
1237 αλλ' ατλῆθι νόω συνιδειν, B ἀλλὰ τλῆθι νόῳ συνιεῖν; ουτοι ανάγκη, B οὔτοι ἀνάγκῃ
1238 ερδειν οτι σοι μη, B ἕρδειν, ὅτι σοι μὴ; ῆι, B ᾗ
post 1238 repetuntur 1151 et 1152
1151 τον, B τὸν
1239 κατα σου λεξουσι ματαια, B κατὰ σοῦ λέξουσι μάταια
1240 παρα σοι κατεμοῦ τωνδε, B παρὰ σοὶ κατ' ἐμοῦ· τῶν δὲ
1241 παροιχομενη, B παροιχομένη
1242 οὐκετ' εσηι, B οὐκέτ' ἔσῃ
1243 δην δη, B δὴν δή; επειτ' αλλοισιν ομιλει B ἔπειτ' ἄλλοισιν ὁμίλει

1244 ηϑος εχων δολιον πιστεοσ αντιτυπον, B ἦϑος ἔχων δόλιον, πίστεοσ ἀντίτυπον
1245 υδωϱ, B ὕδωϱ; ουδεποϑ', B οὐδέποϑ'
1246 επαλληλοισ και φιλοι εσσομεϑα, B ἐπ' ἀλλήλοις καὶ φίλοι ἐσσόμεϑα
1247 εχϑοσ εμὸν, B ἔχϑος ἐμόν; υπεϱβασιν, B ὑπέϱβασιν; ισϑι δε, B ἴσϑι δὲ
1248 ωσ σ εφ αμαϱτωληι τισομαι ωσ δυναμαι, B ὥς σ'ἐφ' ἁμαϱτωλῇ τίσομαι ὡς δύναμαι
1249 συ μεν αυτωσ ιπποσ επει κϱιϑων εκοϱεσϑησ, B σὺ μὲν αὔτως ἵππος ἐπεὶ κϱιϑῶν ἐκοϱέσϑης
1250 επι σταϑμουσ ήλυϑεσ ημετεϱουσ, B ἐπὶ σταϑμοὺς ἤλυϑες ἡμετέϱους
1251 αγαϑον λειμωνα τε καλον, B ἀγαϑὸν λειμῶνά τε καλόν
1252 σκιεϱα, B σκιεϱά
1253 ὦ παιδεστε φιλοι, B ὦ παῖδές τε φίλοι; μωνυχεσ, B μώνυχες
1254 αλλοδαποί, B ἀλλοδαποί
1255 ιππουσ, B ἵππουσ
1256 ϑυμοσ εν ευφϱοσυνηι, B ϑυμὸς ἐν εὐφϱοσύνῃ
1257 πολυπλαγκτοισιν ομοιοσ, B πολυπλάγκτοισιν ὁμοῖος
1258 οϱγην αλλοτε τοισ αλλοτε τοισι, B ὀϱγήν, ἄλλοτε τοῖς, ἄλλοτε τοῖσι
1259 εφυσ καλοσ, B ἔφυς καλός
1260 καστεϱοσ αγνωμων, B καϱτεϱὸς ἀγνώμων
1261 ϊκτίνου, B ἰκτίνου; εχεισ, B ἔχεις; ήϑοσ, B ἦϑος
1264 ἔστι, B ἐστὶ
1265 σε, B σὲ
1266 εὔεϱδων, B εὖ ἕϱδων
1267 εχει, B ἔχει
1270 αυτωσ και, αὔτως καὶ
1271 μαϱγοσυνησ απο μεν νοον, B μαϱγοσύνης ἀπὸ μὲν νόον
1273 ϑελλῶν, B ϑυελλῶν
1274 ηκάγ', B ἦκά γ'; επειγομενοσ, B ἐπειγομένης
1276 ειαϱινοῖσ, B εἰαϱινοῖς
post 1278 repetuntur 1101—1102 et 949—950
949 ὑπεξαφοῖο, B ὑπὲξ ἐλάφοιο

950 καταιμάρψασ, B καταμάρψας
1279 ἔρδειν, B ἕρδειν; ουδείμοι αμεινον, B οὐδ' εἴ μοι ἄμεινον
1280 αθανατῶν εσσεται ω καλε, B ἀθανάτων ἔσσεται, ὦ καλὲ
1281 γαρ αμαρτωλαῖσιν επι, B γὰρ ἁμαρτωλαῖσιν ἐπὶ
1282 ουτοσετουτ' αδικων, B οὐ τίσις οὐδ' ἀδίκων
1283 καθύμιοσ, B καταθύμιος
1284 εὐφροσυνηι, B εὐφροσύνῃ; συνεισ αγαθηι, B συνεὶς ἀγαθῇ
1285 παρελεύσεαι οὐδ' απατησησ manus multo recentior supplevit οὐ γάρ τοι με δόλωι, B οὐ γάρ τοι με δόλῳ παρελεύσεαι οὐδ' ἀπατήσεις
1286 εχεισ το πλεον εξοπισω, B ἔχεις τὸ πλέον ἐξοπίσω
1287 τρωσω, B τρώσω; φεύγοντα, B φεύγοντά; ωσ ποτε φασιν, B ὥς ποτέ φασιν
1288 ιασίου κουρην παρθενον ιασίην, B Ἰασίου κούρην, πάρθενον Ἰασίην
1289 περ εουσαν αναινομένην, B περ ἐοῦσαν, ἀναινομένην
1290 φευγειν ζωσαμενην δ'εργ' ατελεστον τελει, B φεύγειν· ζωσαμένη δ'ἔργ' ἀτέλεστα τέλει
1291 δομων ξανθη αταλαντη, B δόμων, ξανθὴ Ἀταλάντη
1292 εἰσ, B ἐς
1295 εν αλγεσι, B ἐν ἄλγεσι
1297 θεων δεποπιζεο, B θεῶν δ'ἐποπίζεο
1299 τινοσ, B τίνος; ώσσε, B ὥς σε
1300 γενοιτο κιχειν, B γένοιτο κιχεῖν
1301 σησοιγη· συδεμαργον εχων, B σῆς ὀργῆς· σὺ δὲ μάργον ἔχων
1302 φευγοισ ικτινου σχετλιον ἦθοσ ἐχων, B φεύγεις ἰκτίνου σχέτλιον ἦθος ἔχων
1309 εγωνυν· οἵ δ', B ἐγω νῦν ὧδ'; φυλαξαι, B φύλαξαι
1310 νικήση παιδαΐδη, B νικήσῃ παῖδ' ἀδαῆ
1311 ελαθεσ κλεψασ, B ἔλαθες κλέψας; γαρ σε διωμαι, B γάρ σε διῶμμαι
1312 οισπερ νυν ἀρθμιοσ ηδε φιλοισ, B οἷσπερ νῦν ἄρθμιος ἠδὲ φίλος
1314 συμεν, B οὐ μὲν; τουτοις'ησθα φιλοσ, B τούτοις γ'ἦσθα φίλος

1315 σ'εδοκουν σήσεσθαι εταῖρον, B σ'ἐδόκουν θήσεσθαι ἑταῖρον
1316 και δη, B καὶ δή; αλλον εχοισθα φιλον, B ἄλλον ἔχεισθα φίλον
1317 κειμι· σε δε μητισ απαντων, B κεῖμαι· σὲ δὲ μήτις ἁπάντων
1318 εσορῶν παιδα φιλειν, B ἐσορῶν παιδοφιλεῖν
post 1318 repetuntur 1107 et 1108
1107 ὤι μοί, B Ὤ μοι; καταχαρμα μεν, B κατάχαρμα μὲν
1108 τοῖσι φιλοισ δε, B τοῖς δὲ φίλοισι; δεινα παθῶν, B δεινὰ παθὼν
1320 παισινεοῖσι, B πᾶσι νέοισι
1321 τωνδεπακουσον, B τῶνδ' ἐπάκουσον
1323 πανσον, B παῦσόν
1325 μερμηρασ δ'αποπανε κακασ δοσ δ'ευφρόσυν, B μερμήρας δ'ἀπόπαυε κακάς, δὸς δ'εὔφρονι
1327 ἐχησ λιαν γεννν ούποτε, B ἔχῃς λείαν γένυν, οὔποτε
1328 ουδειμοι, B οὐδ' εἴ μοι
1329 διδόντ' ἔτι καλόν, B διδοῦν καλόν ἐστιν
1330 ἀλλαγονεων, B ἀλλὰ γονέων, ημετέρων, B ἡμετέρων
1331 αἰδεο, B αἰδέο; διδουσ χαριν, B διδοὺς χάριν
1332 κυπρογένουσ, B Κυπρογενοῦς
1333 χρηίζων και επαλλον ελεύσεαι, B χρηΐζων καὶ ἐπ' ἄλλον ἐλεύσεαι
1334 αντιτυχειν επεων, B ἀντιτυχεῖν ἐπέων
1335 οίκαδε ελθὼν, B οἴκαδε δ'ἐλθών
1336 εύδειν, B εὕδει; πανημεριοσ, B πανημέριος
1339 προσεϋστεφανου, B πρὸς ἐϋστεφάνου
1340 ουδεμία προσ εμου, B οὐδεμία πρὸς ἐμοῦ
1341 αἰαί·, B Αἰαῖ; απαλόχροοσ· όσ με φιλοισι, B ἁπαλόχροος, ὅς με φίλοισιν
1342 κ'ουκ εθελοντοσ εμοῦ, B κοὐκ ἐθέλοντος ἐμοῦ
1343 αεκουσι πολλα βιαια, B ἀεκούσια πολλὰ βίαια
1344 γαρ επαικελιωι παιδι δαμεὶσ εφάνην, B γάρ ἐπ' αἰκελίῳ παιδὶ δαμεὶς ἐφάνην
1345 δ'ετι, B δέ τι; επειποτε, B ἐπεί ποτε
1346 ηρατο, B ἤρατο; κρονιδησ αθανατων, B Κρονίδης ἀθανάτων

1347 *ὀλυμπον*, B *Ὄλυμπον*; *εθηκε*, B *ἔθηκεν*
1349 *σιμωνιδη· ουνεκα καγὼ*, B *Σιμωνίδη, οὕνεκα κἀγώ*
1350 *εξεδάμην*, B *ἐξεδάμην*; *ερωτι*, B *ἔρωτι*
1352 *νεω*, B *νέῳ*
1353 *εστι*, B *ἐστι*
1354 *τελεοσ ἔῆι*, B *τέλειος ἔῃ*
1357 *παιδοφιληισιν επι*, B *παιδοφίλῃσιν ἐπὶ*; *αυχενι κειται*, B *αὐχένι κεῖται*
1358 *δυσμορον*, B *δύσμορον*
1360 *κληματινωι χειρα πυρι*, B *κληματίνῳ χεῖρα πυρὶ*
1361 *πετρη*, B *πέτρῃ*
1362 *ἀνελάβου*, B *ἀντελάβου*
1363 *οὐδ' αμα σου δ'απεὼν*, B *Οὐδαμά σ'οὐδ' ἀπεὼν*; *ουδέμε*, B *οὐδέ με*
1364 *μη*, B *μή*
1366 *επακουσον*, B *ἐπάκουσον*
1367 *χαρισ εστι*, B *χάρις ἐστί*
1370 *δευρέσθαι ῥηΐτερον ἠ*, B *δ'εὑρέσθαι ῥήτερον ἤ*
1371 *μυρια*, B *μυρία*; *κακα*, B *κακά*
1372 *εν τοι ταυτη*, B *ἔν τοι ταύτῃ*; *ενεστι χαρισ*, B *ἔνεστι χάρις*
1373 *ουδαμα*, B *Οὐδαμά*; *υπο*, B *ὑπὸ*
1374 *ἔρχεται*, B *ἔρχεαι*
1376 *ποντω*, B *ποντῳ*
1377 *φιλον δειλοισιν ομιλεῖσ*, B *φίλων δειλοῖσιν ὁμιλεῖς*
1378 *δια*, B *διά*
1380 *ωνημην ερδων οιά τ'ελευθεροσ*, B *ὠνήμην ἕρδων οἷά τ'ἐλεύθερος*
1381 *ἀνθρώποισ ἐδόκουν χρυσησ παραδωρον ἐχοντα*, B *Ἄνθρωποι σ'ἐδόκουν χρυσῆς παρὰ δῶρον ἔχοντα*
1382 *ελθειν κυπρογενουσ δωρον ιοστεφανου*, B in duos versus distraxit, ut *ἐλθεῖν Κυπρογενοῦς* sit prior pars vs. 1382, (*Κυπρογενοῦς*) *δῶρον ἰοστεφάνου* posterior pars vs. 1383
1384 *γινεται ανθρωποισιν εχειν*, B *γίνεται ἀνθρώποισιν ἔχειν*
1385 *αν μη κυπρογενησ δῶ*, B *ἢν μὴ Κυπρογενὴς δῷ*

1386 *κυπρόγενεσ κύθειρα*, B *Κυπρογενὲς Κυθέρεια*; *σοὶ τί*, B *σοί τι*

1387 *ζευσ τοδε*, B *Ζεὺς τόδε*

1388 *δαμνασ δ'ανθρωπων πυκινασ*, B *δαμνᾷσ, δ'ἀνθρώπων πυκινάς*; *οὐδετισ εστιν*, B *οὐδέ τίς ἐστιν*

1389 *ουτωσ ϊφθιμοσ*, B *οὕτως ἴφθιμος*

Te Leiden, ter Boekdrukkerij van De Breuk & Smits.